

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
Ομοσπονδία Γυναικείων Σωματείων
ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ενημερωτικό Σημείωμα 2021

Η σιωπή έγινε φωνή και άγγιξε την γη.

Φωτογραφία Π. Μελίστα, εμπνευσμένη από το #MeToo.

Ενημερωτικό σημείωμα Δεκέμβρης 2021

Εκτελεστική Επιτροπή 2021-2022

Πρόεδρος

Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα

Αντιπρόεδροι

Λένα Κανέλλη-Κουτσελίνη
Θεοδοσία Πενταρβάνη-Υφαντή
Τζίνα Κορέλλα

Γεν.Γραμματέας

Φανή Πεχλιβάνη

Ειδική Γραμματέας

Λίλιαν Ζέλλου

Ταμίας

Γεωργία Κοβάνη

Τακτικά Μέλη

Σούλα Αντωνίου
Μαρία Βασιλειάδου
Όλγα Βλουχάκη
Άννα Γεωργιάδου
Ιωάννα Δούκα
Λιάνα Καλιέρου
Χαρά Κωνσταντοπούλου
Αμαλία Ραγκούση
Νίνα Τζέλη

Αναπληρωματικά μέλη

Αλεξάνδρα Καλογερά

Συντακτική Επιτροπή

Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα
Θεοδοσία Πενταρβάνη
Ελένη Βαλάσση-Αδάμ
Όλγα Βλουχάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επιστολή Προέδρου Ε.Σ.Ε. σελ. 3

**Η Γυναίκα από την επανάσταση του
1821 ως σήμερα σελ. 4**
Θεοδοσία Πενταρβάνη-Υφαντή

**Το κίνημα με τοο: Από την Αμερική
στην Ελλάδα σελ. 5**
Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα

**Πόσο επηρέσε η covid19 πανδημία την
ζωή των ανθρώπων σελ. 10**
Λένα Κανέλλη –Κουτσελίνη

**Μη Συναινετική - Εκδικητική πορνο-
γραφία σελ.12**
Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα

Ξεφυλλίζοντας τον τύπο. σελ.16

Νομοθετικές Ρυθμίσεις σελ.18

**Υπ'αρ.11/2021 εγκύκλιος Εισαγγελέα
Αρείου Πάγου. σελ.21**

Δραστηριότητες Ε.Σ.Ε. σελ.22
**Δραστηριότητες σωματείων μελών
Ε.Σ.Ε. σελ.24**

**Δημοσιεύματα σχετικά με εκδήλωση
“covid 19 θεραπεία και εμβόλιο η ελπί-
δα μας” σελ.26**

*Φερενίκη Παναγοπούλου Κουτσατζή
σελ.26*
Γαρυφαλλιά Πουλάκου σελ. 27

**Διαδικτυακή παρουσίαση έρευνας Ευ-
γενίας Κατούφα σελ. 29**

**Η συμβολή της γυναίκας στην ελληνι-
κή Επανάσταση**
Θεοδοσία Πενταρβάνη σελ.29
Σούλα Αντωνίου σελ.32

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητές φίλες και φίλοι του Ε.Σ.Ε.

Εύχομαι σε όλες και όλους το έτος 2022 να αποτελέσει μια καλή, δημιουργική, ειρηνική, αισιόδοξη και ευτυχισμένη χρονιά.

Δυστυχώς το 2021 απετέλεσε το δεύτερο έτος κατά το οποίο ο κορωνοϊός της COVID 19 ταλαιπώρησε τη χώρα μας. Τα κρούσματα εκτοξεύθηκαν, και οι θάνατοι και τα περιστατικά εισαγωγών στις μονάδες εντατικής θεραπείας αυξήθηκαν υπερβολικά. Παράλληλα λόγω της πανδημίας επιβαρύνθηκε η ψυχική διάθεση και υγεία πολλών ατόμων ενώ τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών και ιδίως ενδοοικογενειακής βίας αλλά και οι γυναικοκτονίες έχουν εξελιχθεί σε ανησυχητικό φαινόμενο.

Η Πολιτεία σε διαρκή εγρήγορση, όλο αυτό το διάστημα, αφουγκραζόμενη και τις κοινωνικές απαιτήσεις και διαμαρτυρίες, παρέχει συστάσεις για εμβολιασμό ατόμων που δεν το έχουν πράξει, επιβάλλει μέτρα προς περιορισμό της περαιτέρω διάδοσης του κορωνοϊού και διαφύλαξης της δημόσιας υγείας και προστασίας των πολιτών και προβαίνει σε ρυθμίσεις νομοθετικές και σε επίπεδο πρόνοιας για την εξάλειψη ή τον περιορισμό της βίας σε ενδοοικογενειακό, κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο.

Θετικό ήταν ότι το 2021 σηματοδότησε την έναρξη του κινήματος <<me too>> και στην Ελλάδα. Γυναίκες άρχισαν να αντιδρούν στη βία που έχουν υποστεί ή δέχονται κυρίως στην οικογένεια, στην εργασία αλλά και στις κοινωνικές σχέσεις τους και καταγγέλλουν αυτή στις αρχές. Είναι ενθαρρυντικό ότι και η Κοινωνία πλέον ενώνει τη φωνή της με εκείνες των θυμάτων, συμπαρίσταται σ' αυτά, στιγματίζει τους θύτες και ζητάει τη λήψη μέτρων για την τιμωρία τους, αλλά, κυρίως, για να εξαλειφθούν τέτοια φαινόμενα στο μέλλον. Ευτυχώς η Πολιτεία εισάκουσε αυτές τις φωνές αγανάκτησης και προέβη σε πολλές και στοχευμένες ρυθμίσεις για την πάταξη φαινομένων βίας και επίτευξης της ισότητας των φύλων.

Το έτος 2021 εορτάσαμε τα 200 χρόνια από την ελληνική επανάσταση του 1821 με πολλές εκδηλώσεις σε όλη τη χώρα. Αποδόθηκε φόρος τιμής στους αγωνιστές αλλά και στις αγωνίστριες της Επανάστασης που παρέδωσαν μια πατρίδα ελεύθερη σε μας τους νεώτερους. Οι γυναίκες ιδιαίτερα εμπνευσμένες από τον θαυμαστό ηρωισμό των γυναικών της Επανάστασης αισθανθήκαμε το χρέος να διατηρήσουμε το πολύτιμο κληροδότημα του αγώνα τους οραματιζόμενες ένα καλύτερο μέλλον.

**Η Πρόεδρος του Ε.Σ.Ε.
Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα**

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ.

Θεοδοσία Πενταρβάνη – Υφαντή, Φιλολόγος – Ιστορικός, Αντιπρόεδρος Ε.Σ.Ε.

Το 2021 είναι έτος ορόσημο για τη χώρα μας. Γιορτάζουμε την επέτειο των 200 χρόνων από τον σημαντικότερο σταθμό της νεώτερης ελληνικής Ιστορίας ,την κήρυξη του αγώνα κατά του τουρκικού ζυγού, που οδήγησε στην δημιουργία του πρώτου ανεξάρτητου εθνικού κράτους το 1830 με το όνομα ΕΛΛΑΣ και απέκτησε πρώτο Κυβερνήτη τον Ιωάννη Καποδίστρια. Η επέτειος αυτή είναι ευκαιρία για εθνικό αναστοχασμό και επαναπροσδιορισμό, αφού διαχρονικά ανατρέχουμε τόσο για να μάθουμε το παρελθόν, όσο για να αντλήσουμε έμπνευση για το μέλλον.

Στον Εθνικό ξεσηκωμό και στην προετοιμασία του, συμμετείχαν ολόψυχα όλοι οι Έλληνες, άνδρες και γυναίκες. Γυναίκες της πόλης ,της υπαίθρου, των νησιών, από κάθε κοινωνική τάξη, επώνυμες, ανώνυμες, απλής και αρχοντικής καταγωγής Ελληνίδες και φιλελληνίδες στάθηκαν άξιες των προκλήσεων της εποχής τους. Ωστόσο οι ιστορικοί και οι βιογράφοι ήσαν φειδωλοί στην καταγραφή της προσφοράς της γυναίκας. Λίγες κατάφεραν να σπάσουν τα στεγανά του φύλου τους και να συμμετέχουν στις οργανώσεις που προετοιμάζαν το έδαφος για την επανάσταση. Όπως η Κυριακή Ναύτη, η πρώτη γυναίκα που μυήθηκε στην Φιλική Εταιρεία.

Ο ρόλος της Γυναίκας υπήρξε σπουδαίος και πολλαπλός, της συζύγου, μητέρας, αδελφής, κόρης του αγωνιστή. Η σκλαβωμένη γυναίκα διέσωσε τις Ελληνικές αξίες και ιδανικά της φυλής μας, υπέμεινε βασανιστήρια, προσέφερε το βιός της. Παρότρυνε, ενεθάρρυνε, βοηθούσε, περιέθαλπε τον γενναίο πολεμιστή, έψεγε τον δειλό, και πολλές φορές έπαιρνε την θέση του στο μετερίζι της μάχης, όπως οι Σουλιώτισσες, οι Μανιάτισσες, οι Μεσολογγίτισσες και στο καράβι οι καπετάνισσες, σαν τη Μπουμπουλίνα και τη Δόμνα Βισβίκη. Η τόλμη ,η καρτερία, η δύναμη, το πείσμα και η ομορφιά των γυναικών του 21, όπως η Μαντώ Μαυρογένους έγιναν πηγή έμπνευσης και θαυμασμού για πολλούς καλλιτέχνες και λόγιους άνδρες της εποχής .Η επανάσταση μας επέτυχε γιατί η αυτοθυσία , το μυαλό και η καρδιά των Ελλήνων συγκίνησαν τον τότε γνωστό κόσμο και συμπαραστάθηκαν στο δίκαιο αγώνα μας.

Η πορεία μας από το 1821 ως σήμερα αποδεικνύει ότι η Ελληνίδα Γυναίκα δε σταματά να αγωνίζεται, είναι αντάξια των αγωνιστριών της επανάστασης, όπως η γυναίκα της Πίνδου και η γυναίκα του Μακρονησιώτη. Υπερασπίζεται την Ελευθερία της και διεκδικεί σθεναρά με αυτοπεποίθηση δικαιοσύνη, ισότητα, ειρήνη, συμμετοχή.

Η Γυναίκα τα διακόσια χρόνια ήταν παρούσα στις μικρές και μεγάλες δοκιμασίες του έθνους μας, σε πόλεμο και ειρήνη. Η εθελοντική προσφορά της συνεχίστηκε, άλλοτε πρωτοπόρα και άλλοτε αρωγός του κράτους στη σίτιση, στην περίθαλψη, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση απόρων, ορφανών, προσφύγων. Οργανώθηκε σε Εθνικό Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο, επέτυχε να μορφωθεί, να ακούγεται η φωνή της, να αναγνωρίζονται οι δυνατότητες του φύλου της και να θεωρείται σημαντική και απαραίτητη πλάι στον άνδρα.

Είναι σημαντικό να αποτιμήσουμε τη διαδρομή των 200 ετών, ποια ήταν τα κέρδη που αποκομίσαμε, είτε από τη δική μας κοινωνία και τη δική μας δράση, είτε από την συμπόρευσή μας με άλλες δυτικές δυνάμεις. <<Μεγαλώσαμε το περιβόλι που μας κληροδότησαν>> !!

Οι Έλληνες, ως λαός, είμαστε συγκρουσιακοί ,φθάνουμε ως τους εμφυλίους, όμως διδάσκουμε στην ανθρωπότητα την αγωνιστικότητα την δημοκρατία και την ελευθερία. Έχουμε πολλά πράγματα που μας κάνουν περήφανους. Τα 200 χρόνια κύλησαν και με ήττες και με μεγάλες νίκες, όχι μόνο στρατιωτικές ,αλλά πνευματικές, πολιτιστικές εκπαιδευτικές. Η Ελλάδα δεν είναι ασήμαντη στους τομείς αυτούς. Τα 200 χρόνια είμαστε η πιο σημαντική χώρα των Βαλκανίων. Η χώρα μας σήμερα προβάλλεται ως μια σύγχρονη και εξωστρεφής χώρα που είναι περήφανη για την ιστορία της, διαθέτει ισχυρές συμμαχίες και ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον της .

Τέλος οι Ελληνίδες σήμερα είναι ανάγκη να πιστεύουν στις ικανότητές τους, να διεκδικούν, να συμπαραστέκονται και να ενδυναμώνουν η μια την άλλη προκειμένου να ακυρωθούν τα στερεότυπα .

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ "ΜΕ ΤΟΟ": Από την Αμερική στην Ελλάδα

Ειρήνη Πανταζή-Μελίστα, Πρόεδρος Ε.Σ.Ε

Η βία που ασκείται από άτομα που κατέχουν θέση εξουσίας και ελέγχου προς το θύμα, το οποίο εξαρτά την επιβίωση και επιτυχία ενός στόχου ζωής από αυτή καθ' αυτή την σχέση, είναι ένα φαινόμενο που επιδρά δυσμενώς στην ψυχική και σωματική υγεία του. Το θύμα βίας νοιώθει ότι καταπατούνται τα δικαιώματά του, αισθάνεται ταπείνωση, φόβο, ντροπή, ενοχή. Παράλληλα όμως αισθάνεται αδύναμο να καταγγείλει την βία και σιωπά φοβούμενο μήπως υποστεί αυτό ή το στενό οικογενειακό του περιβάλλον χειρότερο κακό, μήπως χάσει τη δουλειά του,

μήπως στιγματισθεί, αλλά και γιατί πιστεύει ότι ο θύτης δεν θα υποστεί συνέπειες. Άλλωστε και το γύρω του περιβάλλον δεν το ενθαρρύνει στην καταγγελία, ενώ τα κοινωνικά στερεότυπα ως προς τον ρόλο των φύλων μέσω των οποίων πολλές φορές η βία εκλαμβάνεται ως ανδρισμός αποτρέπουν από την καταγγελία. Η σιωπή του αυτή όμως συμβάλλει στην επανάληψη της βίας σε σημείο που τελικά το θύμα να βιώνει αυτή ως αναγκαία συνθήκη στη ζωή του και να συνδέεται με τον θύτη σε μια εξαρτητική σχέση από την οποία δεν μπορεί να ξεφύγει. Οι νοοτροπίες αυτές που επικρατούσαν για χρόνια δειλά δειλά φαίνεται ότι αναθεωρούνται και υποχωρούν και οι κοινωνίες αρχίζουν να μην είναι ανεκτικές, αλλά να αντιδρούν σε ό,τι προσβάλλει την ανθρώπινη προσωπικότητα και αξία. Σ' αυτό συνετέλεσε η επανάσταση κατά της βίας από πρωτοπόρες γυναίκες που έσπασαν την σιωπή τους καταγγέλλοντας την έμφυλη βία διά της δημιουργίας ενός κινήματος που ονομάστηκε <<me too>>.

Το κίνημα << me too>> ξεκίνησε το έτος 2006 στην Αμερική από την Tarana Burke, μια νέγρα ακτιβίστρια η οποία είχε βιασθεί και κακοποιηθεί σεξουαλικά στην παιδική και εφηβική της ηλικία και στην πορεία αποφάσισε να βοηθήσει κορίτσια αρχικά και γυναίκες στη συνέχεια, που είχαν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση. Προκειμένου να καταστήσει σαφές ότι συναισθάνεται την κατάστασή τους χρησιμοποιούσε τη φράση <<me too>> πίσω από την οποία άφηνε να εννοηθεί ότι και αυτή έχει περάσει τα ίδια (σεξουαλική κακοποίηση) ενώ παράλληλα ήθελε να κάνει κάθε γυναίκα να αντιληφθεί, ότι δεν θα πρέπει να ενοχοποιεί τον εαυτό της, για ότι υπέστη, αλλά θα πρέπει να αντιμετωπίσει θαρραλέα το σύστημα, που τόσα χρόνια αυτά τα επιτρέπει. Το κίνημα << me too>> όμως δεν θα είχε ποτέ την σημασία που έχει σήμερα αν δεν ξεκινούσαν καταγγελίες σε βάρος του Harvey Weinstein, παραγωγού ταινιών του Χόλυγουντ, αρχικά από το μοντέλο Ampra Gutierrez, και στη συνέχεια από άλλες γυναίκες της βιομηχανίας ταινιών σε αριθμό άνω των 80 για σεξουαλική κακοποίηση και βιασμό κατά κατάχρηση της σχέσης εξάρτησης που υπήρχε μεταξύ αυτού και των θυμάτων του, κατά το διάστημα από το έτος 1980-2015.

Σύμφωνα με τις αναφορές των γυναικών, ο παραπάνω παραγωγός καλούσε νέους ηθοποιούς ή μοντέλα σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου ή γραφείου με το πρόσχημα να συζητήσουν την καριέρα τους και στη συνέχεια ζητούσε μασάζ ή σεξ, λέγοντας ότι η συμμόρφωσή τους με τα αιτήματά του θα βοηθούσε στην προώθηση της καριέρας τους. Για ορισμένες από τις παραπάνω πράξεις του τον Μάρτιο του 2020 ο Weinstein τιμωρήθηκε με ποινή στέρησης της ελευθερίας 23 ετών. Ήδη όμως από το 2017 μετά τις πολλές καταγγελίες γυναικών που δημοσίευσαν οι New York Times είχε απολυθεί από την εταιρεία Weinstein (TWC), και απελαθεί από την

Ακαδημία Κινηματογραφικών Τεχνών και Επιστημών και άλλες επαγγελματικές ενώσεις και αποσυρθεί από την κοινή γνώμη.

Η παγκοσμιότητα ωστόσο του «κινήματος» με το ξεκίνησε στις 15-10-2017 από την Αμερικανίδα ηθοποιό Alyssa Milano. Συγκεκριμένα με ένα tweet που ανάρτησε και έγραφε: «Αν έχετε παρενοχληθεί σεξουαλικά ή έχετε δεχθεί σεξουαλική επίθεση, γράψτε <<ME TOO>> ζήτησε απλά από κάθε γυναίκα που είχε οποτεδήποτε υποστεί σεξουαλική παρενόχληση να ενώσει τη φωνή –διαμαρτυρία της με τις φωνές – διαμαρτυρίες άλλων γυναικών, που είχαν υποστεί το ίδιο γράφοντας τις λέξεις <<me too>>: Το τουίτ κυκλοφόρησε πάνω από 500.000 φορές σε 24 ώρες. Στο Φέισμπουκ είχε 12 εκατομμύρια ποστ(ς) στις πρώτες 24 ώρες. Η Alyssa Milano «γέννησε» το κίνημα Me too και έγινε ξεκάθαρο πως η σεξουαλική παρενόχληση και η επίθεση δεν αποτελούν αποκλειστικά φαινόμενα της βιομηχανίας του Hollywood. Η Milano ξεκίνησε το hashtag με σκοπό να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για τη σεξουαλική επίθεση και κακοποίηση που συμβαίνει στην Αμερική και φαίνεται πως τα κατάφερε. Μάλιστα, όταν η Αμερικανική Ένωση Ατομικών Ελευθεριών είδε το hashtag, σχολίασε στο Twitter: «Έτσι συμβαίνει η αλλαγή, μια γενναία φωνή κάθε φορά». Σύμφωνα με ανάλυση των New York Times μετά τη δημοσιοποίηση της πρώτης καταγγελίας, τουλάχιστον 200 επώνυμοι άνδρες έχασαν τη δουλειά τους λόγω δημόσιων ισχυρισμών για σεξουαλική παρενόχληση (Carlsen, 2018). Ορισμένοι από αυτούς βρέθηκαν αντιμέτωποι με ποινικές διώξεις. Τουλάχιστον 920 άτομα αποκάλυψαν ότι υπέστησαν σεξουαλική κακοποίηση από κάποιον στη λίστα των επωνύμων. Μάλιστα, σχεδόν οι μισοί από αυτούς που απολύθηκαν, αντικαταστάθηκαν από γυναίκες (Carlsen, 2018). Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγε το McMaster University (2013), έχει αποδειχθεί ότι οι γυναίκες σε κυβερνητικές θέσεις είναι πιο συνεργάσιμες και αμερόληπτες και ότι προωθούν περισσότερες πολιτικές υποστήριξης των γυναικών, των παιδιών και της κοινωνικής πρόνοιας. Στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στη βιομηχανία ψυχαγωγίας, πολλές γυναίκες που αντικατέστησαν άνδρες έχουν αλλάξει τον τόνο και την ουσία αυτού που προσφέρουν στο κοινό και σε μερικές περιπτώσεις οι επιπτώσεις του #MeToo έχουν διαμορφώσει τις αποφάσεις τους.

Το κίνημα <<me too>> τρία χρόνια μετά, εμφανίζεται και στην Ελλάδα σπάζοντας την κουλτούρα της σιωπής, της ενοχής, της ντροπής και της περιφρόνησης των γυναικών και φέρνοντας στη δημοσιότητα μαρτυρίες γυναικών- θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης ή παρενόχλησης στον εργασιακό τους χώρο. Η Σοφία Μπεκατώρου, δύο φορές ολυμπιονίκης ιστιοπλοίας, έσπασε πρώτη τη σιωπή της, καταγγέλλοντας σεξουαλική κακοποίηση που υπέστη πριν από 23 έτη στην Ισπανία, σε ηλικία 19 ετών από στέλεχος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιστιοπλοίας κατ' εκμετάλλευση της θέσης υπεροχής του λόγω της παραπάνω ιδιότητάς του. Η

καταγγελία της έγινε η αφορμή να σπάσει η σιωπή και άλλων θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης και να έλθουν στο φως της δημοσιότητας μαρτυρίες σεξουαλικής κακοποίησης θυμάτων και σε άλλους χώρους, όπως στον εκπαιδευτικό, δημοσιογραφικό και ιδίως στον καλλιτεχνικό χώρο. Οι αποκαλύψεις, που έγιναν στο πλαίσιο του καλλιτεχνικού χώρου, έγιναν περισσότερο αισθητές, μια που τόσο τα θύματα όσο και οι θύτες είναι άτομα γνωστά και διάσημα. Ξαφνικά μέσα από τις καταγγελίες άνοιξε ένας δημόσιος διάλογος, που έδωσε την αφορμή να ακούσουμε με έκπληξη ότι αγαπημένοι μας ηθοποιοί, σκηνοθέτες, μουσικοί εμπλέκοντο σε υποθέσεις σεξουαλικής κακοποίησης ή παρενόχλησης άλλων δημοφιλών ηθοποιών (ιδίως γυναικών), που είχαν διαπραχθεί σε παλαιότερους χρόνους εκ μέρους τους κατ' επανάληψη και κατ' εκμετάλλευση της σχέσης εξουσίας που είχαν έναντι αυτών. Εκμεταλλεζόμενοι την προσδοκία και το όνειρο των νεαρών θυμάτων τους να εργασθούν και προωθηθούν στον κόσμο του θεάματος ή της μουσικής οι παραπάνω θύτες τόλμησαν τις επαίσχυντες πράξεις τους, υπό την προβολή του χυδαίου προσχήματος ότι η εκπλήρωση των επιθυμιών τους εξαρτάται από την δική τους ενδοτικότητα σ' αυτές .

Οι καταγγελίες από την Σοφία Μπεκατώρου αρχικά και από άλλες διάσημες προσωπικότητες είναι ιδιαίτερα σημαντικές γιατί ενθαρρύνουν και άλλες γυναίκες, που έχουν παρόμοια βιώματα, σε άλλους εργασιακούς χώρους να καταγγείλουν και αυτές δικά τους περιστατικά θυματοποίησης, οποτεδήποτε και αν αυτά συνέβησαν. Αποτελούν πρόκληση για όλες τις γυναίκες –θύματα να σπάσουν τη σιωπή τους και να αποκαλύψουν, όσα το σύστημα και τα ταμπού τόσα χρόνια τους επέβαλαν, να τα κρύβουν μέσα τους ως απαγορευμένα μυστικά. Δίνουν το έναυσμα στις γυναίκες να απελευθερώσουν την πονεμένη ψυχή τους από το τραύμα που τις καταδυναστεύει τόσα χρόνια. Δίνουν την αφορμή επιτέλους να αποκαλυφθεί ο θύτης και να αποκλεισθεί από θέσεις, που του δίνουν την ευκαιρία, να εξακολουθεί το βρώμικο έργο του σε βάρος άλλων θυμάτων. Οι γυναίκες πλέον δεν θα πρέπει να φοβούνται ότι η φωνή τους δεν θα ακουσθεί και δεν θα αντιμετωπιστεί με τον ανάλογο σεβασμό και την δέουσα προσοχή. Διότι σήμερα η κοινωνία είναι ώριμη και έτοιμη και να ακούσει και να στιγματίσει συμπεριφορές, που δεν σέβονται το σώμα την ψυχή και την προσωπικότητα μιας γυναίκας, ακόμα και αν αυτές έχουν διαπραχθεί πίσω από κλειστές ή κλειδωμένες πόρτες, ακόμα και αν οι αποκαλύψεις γίνονται μετά από χρόνια. Όλοι πια ξέρουν ότι δεν είχε δοθεί τόσα χρόνια στις γυναίκες η ευκαιρία να καταγγείλουν τις τραυματικές τους εμπειρίες. Τώρα πλέον η ευκαιρία δόθηκε και οι καταγγελίες έγιναν και συνεχίζουν να γίνονται όσον αφορά πράξεις του παρελθόντος. Όσον αφορά δε τις μελλοντικές σχέσεις των ατόμων αυτές επιτακτικά πρέπει να οικοδομούνται σε πλαίσιο αμοιβαίου σεβασμού και κοινής συναίνεσης και ισότητας. Στις σχέσεις που θα ανα-

πτύσσονται μεταξύ τους στο εξής θα πρέπει το όχι να εκλαμβάνεται εκατέρωθεν ως πραγματικό ΟΧΙ και ότι μπορεί να αφήνεται χώρος στο φλερτ, εφόσον αυτό γίνεται με διακριτικότητα και σεβασμό και όχι με τρόπο που αντιμετωπίζει το άτομο ως αντικείμενο ενός βρώμικου πόθου.

Είναι ανάγκη να αλλάξει ο κόσμος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, μέσα από τον αλληλέγγυο αγώνα όλων, ο οποίος θα ενθαρρύνει τα θύματα να μιλήσουν και καταγγείλουν την σεξουαλική παρενόχληση ή κακοποίηση που υπέστησαν από εκείνους που καταχράστηκαν την θέση εξουσίας που είχαν προς τα θύματα τα οποία, το μόνο που ζητούσαν, ήταν η επαγγελματική τους προώθηση. Βέβαιο είναι ακόμη ότι η αποκάλυψη των βαθειά κριμένων τραυμάτων τους θα τα απελευθερώσει και θα συμβάλλει στη θεραπεία τους. Καιρός όμως είναι να δοθεί ένα τέλος και στην ουδέτερη δική μας στάση, στην υποκρισία και στη συνενοχή μας. Όποιος έχει γίνει μάρτυρας ή με οποιονδήποτε τρόπο γνωρίζει για τη θυματοποίηση στον επαγγελματικό χώρο ατόμων θα πρέπει να ενθαρρύνει αυτά (θύματα) να καταγγείλουν και ο ίδιος να μην αρνείται την μαρτυρία του. Επιπροσθέτως είναι ανάγκη να υπάρχει επαγρύπνηση και για την πορεία της καταγγελίας, δηλ αν ελήφθησαν μέτρα-κυρώσεις σε βάρος του θύτη από την αρμόδια επιχείρηση ή υπηρεσία ή αν η καταγγελία επέφερε αδικαιολόγητα μέτρα σε βάρος του θύματος που τόλμησε την καταγγελία. Γιατί κάτι τέτοιο είναι πιθανό να συμβαίνει στον ανδροκρατούμενο χώρο ιδίως των επιχειρήσεων.

Με την καταγγελία της βίας από τις γυναίκες, οι οποίες γίνονται θύματα σεξουαλικής κακοποίησης στον εργασιακό τους χώρο, επιδιώκεται όχι η εκδίκαση των ανδρών, αλλά η επίτευξη της ισότητας και της αξιοπρέπειάς των γυναικών, η εξάλειψη των αναχρονιστικών αντιλήψεων και νοοτροπιών που θέλουν την γυναίκα ευάλωτη και υποτελή έναντι του ισχυρού άνδρα. Επιδιώκεται το τέλος του κύκλου της βίας κατά της γυναίκας επειδή είναι γυναίκα. *BOVARY της 1-2-2021 Πως ξεκίνησε το me too. Βικιπαίδεια ; Το Κίνημα κατά της βίας και της σεξουαλικής κακοποίησης. Βικιπαίδεια α)το κίνημα me too. β) το ελληνικό me too., Lifo της 14-1-2021, Καθημερινή άρθρο της Ηλιάνας Μάγρα, το me too έφθασε και στην Ελλάδα.HAFFPOST με πηγή άρθρο του the new York Times της 28-10-2018 με τίτλο το Κίνημα me too. Το κίνημα που έκανε 201 επώνυμους άνδρες να χάσουν τη δουλειά τους.*

Πόσο επηρέασε η Covid-19 Πανδημία την Ζωή των Ανθρώπων

Λένα Κουτσελίνη MD, PhD, FIAC, Ομ. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής, Αντιπρόεδρος Ε.Ε. του Ε.Σ.Ε.

Η πανδημία και τα πρωτόγνωρα μέτρα που υιοθετήθηκαν για την αντιμετώπισή της, είχαν, όπως ήταν φυσικό, άμεσες επιπτώσεις στην ψυχική υγεία όλων μας. Μοναχικότητα, μελαγχολία, αβεβαιότητα, φόβος, θυμός, άγχος, όλα αυτά τα συναισθήματα που επηρεάζουν τον ψυχισμό μας, και σχετίζονται με την κατάθλιψη.

Οι πρωτόγνωρες συνθήκες της πανδημίας που ζούμε μας φέρνει σε επαφή με πολύ φωτεινά αλλά και σκοτεινά κομμάτια του ψυχισμού μας, που έχουν οδηγήσει και σε εκδηλώσεις θυμού, καθώς αρκετοί αισθάνονται εκνευρισμό, ανεξέλεγκτα ξεσπάσματα θυμού, και μπλέκουν συχνά σε λογομαχίες.

Ο εγκλεισμός αποκάλυψε τα όρια των σχέσεων, την αναγκαστική συμβίωση με μη αποδεκτά και βίαια άτομα και ενεργοποίησε την ενδοοικογενειακή βία. Δυστυχώς στον ψυχισμό του κάθε ατόμου υπάρχει ένα σκοτεινό κομμάτι. Όταν υπάρχει αποστέρηση βασικών μας αναγκών τότε κινητοποιείται μια «βία» που υπάρχει μέσα στο άτομο και είτε στρέφεται στον άλλον είτε στρέφεται στον ίδιο τον άνθρωπο, μέσω πχ των εξαρτήσεων. Πρέπει να αναζητούμε τρόπους να ενθαρρύνουμε την αναστολή αυτής της «βίας» και να τη διοχετεύουμε σε πιο επωφελείς και δημιουργικούς σκοπούς.

Οι περιορισμοί λόγω της πανδημίας Covid-19 οδήγησαν στην κοινωνική απομόνωση και επηρέασαν την ψυχική υγεία των ατόμων παγκοσμίως. Φαίνεται όμως ότι η άμεση και έμμεση ψυχολογική επίδραση της πανδημίας με ύπουλο τρόπο προσεγγίζει και την ψυχική υγεία και των νεαρών παιδιών και των εφήβων. Άγχος, μελαγχολία, διαταραχές του ύπνου και της όρεξης και διαταραχή των κοινωνικών σχέσεων είναι τα πιο συχνά συμπτώματα. Υπάρχουν ενδείξεις ότι συγκριτικά με τους ενήλικες τα παιδιά και οι έφηβοι ενδεχομένως να εμφανίσουν παρατεταμένη επίδραση της πανδημίας στην ψυχική τους υγεία.

Αυτή η πανδημία είναι μια μεγάλη πρόκληση. Όλοι μας είδαμε τη ζωή αλλιώς. Αναγκαστήκαμε όλοι να κάνουμε μια παύση και να σκεφτούμε τι έχει μεγαλύτερη αξία. Έχει σημασία να εκτιμήσουμε τον χρόνο με τους οικείους μας. Πολύ σημαντική επίδραση έχει στο ηθικό η αποδοτικότητα της συνεργασίας ακαδημαϊκών, κυβερνήσεων και ιδιωτικού τομέα για τη δημιουργία εμβολίου. Ένα από τα πράγματα που μας έμαθε η πανδημία είναι ότι πρέπει να έχουμε μια πιο ολοκληρωμένη κοινή αντιμετώπιση στις αρρώστιες και τις πανδημίες. Ο όγκος της έρευνας με τον τρόπο που έγινε η συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημιακών ερευ-

νητικών κέντρων είναι ένα πραγματικό θαύμα, τόσο για την ταχύτητα παρασκευής των εμβολίων, όσο και για τον αριθμό παραγωγής τους. Αυτό που προκύπτει από την παγκόσμια ιστορία, που μετρά χιλιάδες χρόνια, είναι ότι το ανθρώπινο είδος είναι πολύ ανθεκτικό. Είμαστε πολύ καλοί στην ανασύνταξη μετά από καταστροφικούς πολέμους, γενοκτονίες και μεγάλες τραγωδίες. Μπορούμε να στεκόμαστε στα πόδια μας και να παίρνουμε μαθήματα. Αυτή η ανθεκτικότητα δεν είναι όμως το κομβικό ζήτημα. Το ζήτημα είναι αν μπορούμε να βάλουμε στην άκρη τις διαφορές μας, να βρούμε ένα τρόπο να εργαστούμε ειρηνικά και να υποστηρίξουμε ο ένας τον άλλον. Αυτό μένει να το δούμε. Αλλά επειδή έχω μια αισιόδοξη θεώρηση της πανδημίας, θεωρώ ότι είμαστε πολύ καλοί στο να υπερβαίνουμε τα προβλήματα. Υπήρξε ένα τεράστιο κοινωνικό ενδιαφέρον για τη ζωή των ηλικιωμένων. Δεν ήταν αφημένοι στην τύχη τους και αυτό ήταν το πιο θετικό κομμάτι όλης αυτής της κατάστασης, γιατί μπορούσε να μην συμβαίνει. Έτσι τα περισσότερα κράτη και οι περισσότερες κοινωνίες φρόντισαν τους ηλικιωμένους.

Οι άνθρωποι θα ανακαλύψουν τη σημασία της αλληλεγγύης και θα βάλουν στην άκρη την απληστία και τον ακραίο ατομικισμό τους. Φαίνεται ότι αυτό το τελευταίο θα λειτουργήσει. Αλλά το θέμα της αλληλεγγύης είναι ένα πολύ ουσιαστικό ζήτημα, γιατί κάτι που ανακαλύψαμε με την πανδημία, όπου είμαστε εγκλωβισμένοι σχεδόν δύο χρόνια, είναι η τάση της άρνησης πολιτών στον εμβολιασμό τους ή να φορούν μάσκες. Είναι κάτι ελάχιστο που μπορείς να ζητήσεις από τον κόσμο και δεν είναι πραγματικό πρόβλημα τουλάχιστον να φοράς μάσκα. Αλλά άρχισε ο πόλεμος της μάσκας. Και ξαφνικά ανακαλύπτεις ότι δεν υπάρχει το εμείς. Ότι είμαστε ένα κράτος πολιτών που δρουν αρνητικά στα πλαίσια της ατομικής τους προστασία αλλά και της έκθεσης των συνανθρώπων τους στον κίνδυνο της μόλυνσης από Covid-19. Είμαστε βαθιά διχασμένοι σε απροσδόκητα ζητήματα.

Μην ξεχνούμε ότι η ηθική αξία της κάθε ανθρώπινης ζωής σήμερα είναι ασύγκριτα υψηλότερη σε σχέση με 100 ή 50 χρόνια πριν όταν η ανθρωπότητα έβγαινε από τα σφαγεία του Πρώτου και του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Σε αυτή την πανδημία οι γιατροί μας έμαθαν να παλεύουν στα υπερπλήρη Νοσοκομεία μας και να γίνεται αγώνας να θεραπευτούν οι ασθενείς και να κρατηθούν στη ζωή με όσο γίνεται καλύτερη υγεία. Στο διάστημα των δύο ετών της πανδημίας οι μεν πολίτες ενημερώθηκαν και έγκαιρα ζητούν ιατρική βοήθεια, ενώ η ιατρική επιστήμη εμπλούτισε την φαρέτρα της με τα εμβόλια, τα νέα φάρμακα και σίγουρα με την ταχύτερη πρόοδο στην ιατρική γνώση που της έδωσε την δυνατότητα αντιμετώπισης της πανδημίας σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

Νομίζω ότι εάν συνεκτιμηθούν όλες αυτές οι συνθήκες γίνεται κατανοητό γιατί από την πρώτη μέρα κήρυξης της πανδημίας οι προσπάθειές όλων επικεντρώνονται στην διάσωση της ζωής και της υγείας των πολιτών σε όλο τον κόσμο.

Εάν πετυχαίνουμε ή όχι τον στόχο μας και ποιο «μείγμα» μέτρων χρησιμοποιούμε είναι αμιγώς πολιτικό ζήτημα.

Μη Συναινετική Πορνογραφία-Εκδικητική Πορνογραφία

Ειρήνη Πανταζή Μελίστα, Πρόεδρος Ε.Σ.Ε.

Τα τελευταία χρόνια με αυξανόμενη διαρκώς συχνότητα δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο φωτογραφίες ή βίντεο ατόμων, κυρίως γυναικών, κατά την διάρκεια σεξουαλικής συνένευσής τους, χωρίς την συγκατάθεσή τους, από πρώην σύντροφους τους, οι οποίοι είχαν αποκτήσει τις φωτογραφίες ή τα βίντεο κατά την διάρκεια της ερωτικής τους σχέσης, άλλοτε με την συναίνεση του θύματος και άλλοτε όχι.

Κίνητρο της από τον πρώην σύντροφο δημοσιοποίησης τέτοιου υλικού είναι η δημόσια ταπείνωση, η διαπόμπευση του θύματος και η πρόκληση σ' αυτό ψυχικού πόνου ως αντίποινα για την διακοπή της μεταξύ τους σχέσης (εκδικητική πορνογραφία). Ωστόσο η εκδίκηση δεν είναι πάντα κίνητρο δημοσιοποίησης σεξουαλικών φωτογραφιών ή βίντεο, ούτε ο δράστης ή η δράστis είναι αναγκαστικά πρώην σύντροφος ή εταίρος. Κίνητρο πολλές φορές είναι η άρρωστη θέληση του δράστη για δημοσίευση νέου ροζ υλικού στις ήδη υπάρχουσες πάρα πολλές ιστοσελίδες, με όμοιο περιεχόμενο, ώστε να καλυφθεί η μεγάλη ζήτηση της διαδικτυακής κοινωνίας για τέτοιο υλικό, μερικές φορές μάλιστα με πληρωμή. Σύμφωνα με στοιχεία της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, από το 2010 έχουν δημιουργηθεί πάνω από 10.000 sites παγκοσμίως στα οποία ανώνυμοι κατά κύριο λόγο χρήστες προχωρούν σε μη συναινετική κοινοποίηση ροζ υλικού. Οι εικόνες μπορεί να αποκτηθούν με ψηφιακή υποκλοπή από τον υπολογιστή των θυμάτων, από τους λογαριασμούς των κοινωνικών μέσων ή το τηλέφωνο και μπορεί να επιδιωχτούν μέσω αυτών σοβαρές ζημιές στην πραγματική ζωή του ανθρώπου που έχουν θέσει ως στόχο (όπως πρόκληση απόλυσης ενός ατόμου από την εργασία του ή σε ορισμένες περιπτώσεις εξώθησή του σε αυτοκτονία). Στις περιπτώσεις αυτές πρόκειται για μη συναινετική πορνογραφία που περιλαμβάνει τη διαδικτυακή προβολή σεξουαλικών φωτογραφιών με γραφικά ή βίντεο χωρίς τη συγκατάθεση του ατόμου που εμφανίζεται στις εικόνες (ορισμός EIGE), μέρος της οποίας αποτελεί η εκδικητική πορνογραφία. Το φαι-

νόμενο της εκδικητικής πορνογραφίας συναντάται πιο συχνά σε ηλικίες από 16-30 ετών και αυτό είναι φυσικό, αν σκεφτεί κανείς ότι τα άτομα στις ηλικίες αυτές ανακαλύπτουν και πειραματίζονται με τη σεξουαλικότητά τους. Με τα εργαλεία που τους προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία αρκετοί από αυτούς ανταλλάσσουν μέσω μηνυμάτων chat rooms social media και e mails φωτογραφίες ή βίντεο σεξουαλικού περιεχομένου.

Η δημοσιοποίηση «ροζ» βίντεο στο διαδίκτυο, με θύματα κυρίως γυναίκες που ουδέποτε συναίνεσαν προς τούτο λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις και στη χώρα μας. Σύμφωνα με στοιχεία από την Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, το 2012 εμφανίστηκαν τα πρώτα περιστατικά στη χώρα μας. Μάλιστα, το 2018 την απασχόλησαν 492 υποθέσεις που σχετίζονταν γενικότερα με τον διαδικτυακό σεξουαλικό εξαναγκασμό και εκβιασμό ενηλίκων, ενώ το 2019 υπήρξαν 330 υποθέσεις που αφορούσαν την σεξουαλική εκμετάλλευση ανήλικων αλλά και την κοινοποίηση πορνογραφικού υλικού ανήλικων μέσω του διαδικτύου.

Τα περιστατικά που αφορούν αποκλειστικά την εκδικητική πορνογραφία παρουσίασαν αύξηση εν μέσω της πανδημίας. Σύμφωνα με αστυνομικές πηγές μέσα στο 2020 σχηματίστηκαν συνολικά 13 δικογραφίες στη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Από αυτές οι πέντε είχαν θύματα ανήλικους και οι υπόλοιπες 8 ενηλίκους.

Για το 2021, παρατηρήθηκε δραματική αύξηση 66%, σε σχέση με το 2020, στις καταγγελίες για δημοσιοποίηση στο διαδίκτυο υλικού σεξουαλικού περιεχομένου χωρίς συγκατάθεση, σύμφωνα με τη Safeline- μία από τις τρεις δράσεις του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου. Παράλληλα, το 30% των θυτών από αυτές τις καταγγελίες προχωρούν και σε εκβιασμό των θυμάτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι υποθέσεις εκδικητικής πορνογραφίας που βγαίνουν στην επικαιρότητα αποτελούν μόνο ένα μικρό ποσοστό των συνολικών περιστατικών που λαμβάνουν χώρα και τούτο γιατί τα θύματα δεν απευθύνονται λόγω ντροπής ή από τον φόβο της περαιτέρω διαπόμπευσής τους εύκολα στις αρχές για να καταγγείλουν την πράξη και τους δράστες.

Η δημόσια έκθεση των ατόμων αυτών που στην μεγάλη τους πλειοψηφία είναι γυναίκες έχει ολέθριες συνέπειες για αυτά, καθόσον συντελούν στην απώλεια της εργασίας τους, στον κλονισμό των φιλικών και κοινωνικών τους σχέσεων, στον χωρισμό τους αλλά και πολλές φορές στην αυτοκτονία. Κυρίως όμως επιδρά στην ψυχολογία των θυμάτων, καθόσον τους δημιουργεί αισθήματα ντροπής, ταπείνωσης, κατωτερότητας, αναξιότητας, προδοσίας και εγκατάλειψης αλλά και αυτοενοχοποίησης. Παράλληλα τα θύματα χάνουν την αυτοεκτίμησή τους, διστάζουν να εμπιστευθούν άλλους ανθρώπους, φοβούνται να ερωτευθούν,

δυσκολεύονται ως προς την σύναψη νέων σχέσεων, και αποσύρονται κοινωνικά, αρνούμενα να μιλήσουν για το πρόβλημά τους ή να το καταγγείλουν, νομίζοντας ότι έτσι θα βρουν την ηρεμία τους. Η κατάστασή τους συνήθως χρήζει εξειδικευμένης αντιμετώπισης από ειδικούς ψυχικής υγείας, οι οποίοι, με ενδεδειγμένο επιστημονικό τρόπο και κατάλληλες δεξιότητες, θα επέμβουν στο τραύμα τους και θα τα πείσουν, ότι αυτό δεν θεραπεύεται με την σιωπή ή με την απώθησή του στο υποσυνείδητό τους, και θα τα ενδυναμώσει, ώστε να υπερβούν προκαταλήψεις, να θελήσουν με θάρρος και ευθύνη να καταγγείλουν τους δράστες και να μην αφήσουν σ' αυτούς ανοιχτό τον δρόμο για την εξακολούθηση της δράσης τους σε βάρος άλλων θυμάτων.

Το τελευταίο διάστημα το θέμα της εκδικητικής πορνογραφίας επανήλθε στη δημοσιότητα με αφορμή δημοσιεύματα για την από γνωστό τηλεπαρουσιαστή δημοσίευση σεξουαλικών φωτογραφιών και βίντεο πρώην ερωτικής συντρόφου του σε site πορνογραφικού περιεχομένου χωρίς την συναίνεσή της. Επακολούθησε στα Μ.Μ.Ε. προβληματισμός σχετικά με την τιμωρία των δραστών της εκδικητικής πορνογραφίας και με το αν η προβλεπόμενη από τον Ν.4624/2019 ποινή είναι αρκετή για να αποτρέπει τους δράστες από την τέλεση τέτοιων πράξεων. Υπό την πίεση των Μ.Μ.Ε, το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανακοίνωσε ότι εξετάζει την αυστηριοποίηση της πλημμεληματικής ποινής του άρθρου 38 του παραπάνω νόμου, με τον οποίο διώκεται η εκδικητική πορνογραφία και η αναβάθμισή της σε κακουργηματική.

Στη χώρα μας η εκδικητική πορνογραφία δεν αποτελεί αυτοτελές ποινικό αδίκημα. Έτσι διώκεται ποινικά με τις ειδικές ποινικές διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 4624 /2019 <<περί προστασίας φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα>> οι οποίες προστατεύουν το έννομο αγαθό της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και προβλέπουν πλημμεληματική ποινή για τον δράστη, εκτός αν αυτός είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημιά και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημιά υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ, οπότε προβλέπεται κακουργηματική ποινή.

Σε άλλες ευρωπαϊκές έννομες τάξεις, όπως στη Γερμανία η εκδικητική πορνογραφία εντάσσεται ως *sui generis* έγκλημα που προσβάλλει το έννομο αγαθό της ιδιωτικής ζωής και ιδιαίτερα αυτό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τιμωρώντας τη χωρίς άδεια δημιουργία ή μετάδοση φωτογραφιών ατόμου που βρίσκεται εντός οικίας ή δωματίου ιδιαίτερος προστατευμένου από την κοινή θέα και την κατά αυτόν τον τρόπο παραβίαση της ερωτικής ιδιωτικότητάς του (Art. 201a StGB 2018).

Αντίθετα στις χώρες του αγγλοσαξωνικού δικαίου αντιμετωπίζεται ως μορφή σεξουαλικής κακοποίησης κατά τρόπο εφάμιλλο των άλλων σεξουαλικών εγκλημάτων. Ενδεικτικά, με τον Νόμο περί Ποινικής Δικαιοσύνης και Δικαστηρίων του 2015, στην έννομη τάξη της Αγγλίας και της Ουαλίας κατέστη αξιόποινη η δημοσίευση («αποκάλυψη») ιδιωτικών σεξουαλικών φωτογραφιών και ταινιών, η οποία έλαβε χώρα χωρίς τη συναίνεση του εικονιζόμενου προσώπου και με σκοπό την πρόκληση ψυχικού πόνου σε αυτό (Section 33 Criminal Justice and Courts Act 2015). Η άποψη αυτή μάλιστα τυγχάνει μεγάλης υποστήριξης στη διεθνή βιβλιογραφία.

Είναι αλήθεια ότι η συναινετική - και ιδίως υπό την μορφή της εκδικητικής - πορνογραφία που γίνεται διαδικτυακά προσβάλλει την ιδιωτική ζωή του ατόμου (δηλ. το δικαίωμα πληροφοριακής αυτοδιάθεσής του), αφού το οπτικοακουστικό υλικό που αναρτάται και προβάλλεται στο διαδίκτυο καθίσταται διαθέσιμο σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων, χωρίς την συγκατάθεσή του και κατά παράβαση του δικαιώματός του να αποφασίζει το ίδιο για το ποια γεγονότα της ιδιωτικής ερωτικής του ζωής πότε σε ποιους και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορούν να αποκαλυφθούν. Δεν πρέπει ωστόσο να παραβλεφθεί ότι η χωρίς τη συγκατάθεση του ατόμου διαδικτυακή δημοσίευση φωτογραφιών και βίντεο με ιδιωτικό σεξουαλικό περιεχόμενο κυρίως γίνεται λόγω του χαρακτήρα του οπτικοακουστικού υλικού ως σεξουαλικού, ικανού να συντελέσει στον χείριστο χλευασμό, εξευτελισμό και διαπόμπευση του εικονιζόμενου ατόμου ως προς την σφαίρα της γενετήσιας ελευθερίας του, την οποία ο δράστης κυρίως θέλει να προσβάλλει. Δηλαδή με την δημοσιότητα των ιδιωτικών ερωτικών του στιγμών θίγεται το δικαίωμα της σεξουαλικής αυτοδιάθεσης του ατόμου, και συγκεκριμένα της επιλογής του οι προσωπικές ερωτικές του στιγμές με συγκεκριμένο πρόσωπο σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο και με συγκεκριμένο τρόπο να παραμένουν ιδιωτικές και απαραβίαστες. Η ήδη υφιστάμενη διάσταση μεταξύ των δικαιοδοσιών του Ευρωπαϊκού και του Αγγλοσαξωνικού δικαίου ως προς το έννομο αγαθό που προσβάλλει η εκδικητική πορνογραφία θα πρέπει να απασχολήσει και το Υπουργείο Δικαιοσύνης στην νέα νομοθετική αναθεώρηση που προτίθεται να προβεί, εν όψει του ότι η πράξη αυτή δεν αποτελεί αυτοτελές έγκλημα στη χώρα μας και ακολούθως και με βάση τις δυσβάστακτες για το θύμα συνέπειες, που επιφέρει, να προβληματισθεί ως προς την επιβλητέα ποινή. Η πρόβλεψη μιας αυστηρής ποινής από μόνη της δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε και αποτροπή από την τέλεση της πράξης. Περισσότερο αποτελεσματική θα μπορούσε να αποβεί η ανάπτυξη μιας προληπτικής πολιτικής προγραμμάτων εκπαίδευσης, ενημέρωσης των νέων κυρίως ατόμων σε θέματα φύλου και έμφυλης βίας και σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, επίσης ενημέρωσης για τους κινδύνους από το διαδίκτυο (διαδικτυακής εκδικητικής πορνογραφίας,

διαδικτυακού εκφοβισμού) από την μικρή ηλικία, η δημιουργία δομών αρωγής για τα θύματα και συμβουλευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, ως προς τα οποία η χώρα μας υστερεί. *Καθημερινή της 15-12-2021 άρθρο της Λίνας Γιάνναρου με τίτλο ο εφιάλτης της εκδικητικής πορνογραφίας. Money review, Life and Arts της 14-12-2021 άρθρο της Revenge porn :Το χυδαίο φαινόμενο της εκδικητικής πορνογραφίας Κοραλίας Ξεπαπαδέα. Crime Times της 17-10-2021 άρθρο της Αγγελικής Πεπόνη με τίτλο Revenge Porn: μια μορφή διαδικτυακού βιασμού. Lifo 7-3-2019 άρθρο M.Hulot Η ιντερνετική εκδικητική πορνογραφία είναι μια μορφή σεξουαλικής κακοποίησης. Ελεύθερος Τύπος 21-12-2021 άρθρο της Αλεξάνδρας Καπάτου κακοποίηση ή Εκδικητική Πορνογραφία .Καταγγείλτε την. Athens voice της 15-12-2021, Εύα Στάμου, εκδικητική πορνογραφία; έγκλημα και τιμωρία.*

Ξεφυλλίζοντας τον τύπο

<<Κάτι που διαβάσαμε μας εντυπωσίασε και σας το μεταφέρουμε>>.

Το πρώτο αποτελεσματικό κίνημα με τοο στον Αραβικό κόσμο

Τον Νοέμβριο του 2021 ο βουλευτής της Τυνησίας Zouhair Makhlouf καταδικάστηκε για σεξουαλική παρενόχληση μαθήτριας που πραγματοποίησε τον Οκτώβριο του έτους 2019, μια υπόθεση που συγκλόνησε την χώρα και γέννησε ένα εθνικό κίνημα με τοο. Συγκεκριμένα ο βουλευτής φωτογραφήθηκε τότε να εκτελεί σεξουαλική πράξη στο αυτοκίνητό του με ανήλικη μαθήτρια που είχε ακολουθήσει από το σχολείο της και η οποία τον φωτογράφησε και δημοσίευσε φωτογραφίες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κατέθεσε σε βάρος του μήνυση για σεξουαλική παρενόχληση και άσεμνη επίθεση. Οι φωτογραφίες που έγιναν viral πυροδότησαν μια άνευ προηγουμένου έκρηξη μαρτυριών για σεξουαλική παρενόχληση. Πολλές γυναίκες χρησιμοποίησαν το hashtag #EnaZeda (#me too στα Τυνησιακά). Αρχικά ο βουλευτής απέφυγε την δίωξη χάριν της βουλευτικής ασυλίας του, όμως το κύμα οργής που ξέσπασε και διαδήλωσε σε βάρος του συντέλεσε να δικασθεί τελικά σε ποινή φυλάκισης 1 έτους. Η καταδίκη του αποτελεί ορόσημο για την Τυνησία γιατί είναι η πρώτη φορά που ισχυρός άνδρας καταδικάζεται για σεξουαλική παρενόχληση. Σημειωτέον ότι η Τυνησία είναι πρωτοπόρος στον αραβικό κόσμο σε ότι αφορά τα δικαιώματα των γυναικών. Το έτος 2017 ποινικοποίησε την σε-

ξουαλική παρενόχληση σε δημόσιο χώρο. *πηγή euronews Από Συμέμα Τουχτίδου with Aljazeera• ανανεώθηκε πριν: 11/12/2021*

Στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ. για την ενδοοικογενειακή βία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ., το 2021 οι αστυνομικές υπηρεσίες σχημάτισαν 6.834 δικογραφίες, σε σχέση με τις 4.619 που είχαν σχηματιστεί το 2020. Εντός του έτους, που μόλις έφυγε, συνολικά 5.705 γυναίκες έπεσαν θύματα ενδοοικογενειακής κακοποίησης, ένας αριθμός αυξημένος σε σύγκριση με τις 3.626 γυναίκες που είχαν πέσει θύματα το 2020. Εκ των συνολικών 7.695 θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας του 2021, οι 5.705 ήταν γυναίκες και οι 1.990 άντρες. Αναφορικά με τους δράστες, από την Αστυνομία ταυτοποιήθηκαν το 2021 συνολικά 7.242 σε σχέση με τους 4.814 του 2020. Εκ των δραστών του 2021 οι 5.868 ήταν άντρες και οι 1.374 γυναίκες, ενώ από τους 4.814 δράστες του 2020 οι 3.966 ήταν άντρες και οι 848 γυναίκες. Στελέχη της ΕΛ.ΑΣ. αναφέρουν ότι για την αντιμετώπιση του φαινομένου δημιουργήθηκαν τα Τμήματα Ενδοοικογενειακής Βίας. *“ Woman toc :Αναίς Παρίση 6-1-2022. Κλιμάκωση της ενδοοικογενειακής βίας το 2021: 19 περιστατικά την ημέρα το 2021*

Γυναικοκτονίες στην Ελλάδα

Ο απολογισμός του έτους 2021 κατέγραψε 17 γυναικοκτονίες, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου. Η 18η απεφεύχθη, λόγω άμεσης και αποτελεσματικής επέμβασης αστυνομικών οι οποίοι κατάφεραν να σώσουν μια γυναίκα κυριολεκτικά μέσα από τα χέρια του συζύγου της, ο οποίος της είχε επιτεθεί με μαχαίρι μπροστά στα μάτια του ανήλικου παιδιού τους. Οι γυναικοκτονίες είναι σε ανησυχητικά υψηλά επίπεδα στην Ελλάδα, αφού κάθε μήνα λαμβάνει χώρα τουλάχιστον μία γυναικοκτονία. Επίσης υψηλός αριθμός γυναικοκτονιών υπήρξε και τα έτη 2019 και 2020. Σύμφωνα με την Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο αριθμός των γυναικών που δολοφονήθηκαν τα έτη 2010 έως 2019 στο πλαίσιο του Ν.3500/2006 για την ενδοοικογενειακή βία ανέρχεται στις 106 γυναίκες. *https://jenny.gr/update/now/395509/afieroma-toy-guardian-giatis-gynaikoktonies-stin-ellada JTeam social policy.gr, ελληνική ένωση για τα δικαιώματα του ανθρώπου ,Γυναικοκτονία Έμφυλη βία και αφαίρεση της ζωής στο οικείο περιβάλλον 15-11-2021*

Νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για εξάλειψη βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας, για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, για τις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων

N.4802/2021

Πρόσφατα τέθηκε σε ισχύ ο Ν4802/2021 με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας και ελήφθησαν σημαντικά μέτρα για την προστασία των εργαζομένων θυμάτων βίας ή σεξουαλικής παρενόχλησης, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και καταστολής. Ειδικότερα ο νέος νόμος προβλέπει ότι οι εργοδότες έχουν υποχρέωση πρόληψης και παύσης τέτοιων συμπεριφορών. Συγκεκριμένα οφείλουν να ενημερώνουν τους εργαζόμενους σχετικά με τους κινδύνους τα μέτρα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Εάν ο εργοδότης είναι ο δράστης προβλέπεται η άμεση επιβολή προστίμου και κυρώσεων ως και η παύση λειτουργίας της επιχείρησής του επί υποτροπής. Επίσης προβλέπεται η λήψη άμεσων μέτρων και για το εργαζόμενο θύμα. Στις υποχρεώσεις του εργοδότη περιλαμβάνεται και η έρευνα κάθε καταγγελίας εργαζομένου θύματος βίας με εμπιστευτικό αμερόληπτο και με σεβασμό προς την αξιοπρέπειά του τρόπο, σε συνεργασία και με τις αρμόδιες αρχές καθώς και η λήψη κάθε πρόσφορου μέτρου (από αλλαγή θέσης μέχρι απόλυση) ώστε να σταματήσει κάθε ενδεχόμενο περιστατικό βίας ή σεξουαλικής παρενόχλησης. Σε περίπτωση δε που ο εργοδότης δεν λάβει μέτρα, τότε ο θιγόμενος εργαζόμενος, εφόσον διατρέχει κίνδυνο της υγείας, της ασφάλειας ή της ζωής, μετά από ενημέρωση του εργοδότη του, δικαιούται να αποχωρήσει για εύλογο χρόνο από την εργασία του. Επίσης προστατεύονται τα θύματα μέσω της θέσπισης απαγόρευσης απόλυσής τους, αντιποίνων και δυσμενούς μεταχείρισής τους, ενώ αναβαθμίζεται η Επιθεώρηση Εργασίας σε Ανεξάρτητη Αρχή ως εργαλείο ελέγχου της συνέπειας των εργοδοτών με την πρόβλεψη διαδικασίας για την άμεση ταχεία εξέταση των σχετικών καταγγελιών. Επίσης προβλέπεται η απονομή Σήματος Ισότητας σε επιχειρήσεις που επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης. Πηγή *newsbeast thw 5-12-2021 και N.4802/2021*.

Με τον ίδιο παραπάνω νόμο ενσωματώθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2019/ 1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, και εκσυγχρονίσθηκε το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, καθόσον προωθείται και προστατεύεται η θέση των

εργαζομένων, παρέχονται ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες σε γυναίκες και άνδρες, αντιμετωπίζονται οι διακρίσεις λόγω φύλου και καταπολεμούνται οι στερεοτυπικές αντιλήψεις ως προς τους ρόλους των φύλων. Συνακόλουθα ενισχύεται και η θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας. Μερικά από τα σημαντικότερα μέτρα είναι τα εξής: Η θέσπιση άδειας πατρότητας 14 ημερών με αποδοχές. Η προστασία των νέων πατέρων από απόλυση για έξη μήνες μετά την γέννηση του παιδιού δηλ. παροχή ανάλογης προστασίας με εκείνη που παρέχεται στη μητέρα. Γονική άδεια για 4 μήνες με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ για τους δύο μήνες- και για τον πατέρα και για την μητέρα και για κάθε παιδί. Διευκόλυνση γονέων μέσω ευέλικτων ρυθμίσεων όπως τηλεργασία, ευέλικτο ωράριο, μερική απασχόληση. Πρόβλεψη για άδεια φροντιστή και άδεια υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Στόχος του νόμου, σύμφωνα με την Υφυπουργό Δημογραφικής Πολιτικής και Οικογένειας κ. Συρεγγέλα είναι, καμιά μητέρα να μη μπαίνει στο δίλημμα <<καριέρα ή οικογένεια>> και η μητρότητα να μη τιμωρείται αλλά να στηριχτεί με την επανένταξή της στην αγορά εργασίας μετά την απόκτηση τέκνου. Πηγές *newsbeast thw 5-12-2021 N.4802/2021* <https://www.taxheaven.gr/news/54909/yp-ergasias-oi-20-basikes-allages-fernei-o-nomos-gia-thn-prostasia-ths-ergasias-poy-pshfisthke-xoes-to-brady-apo-th-boylh>

N4837/2021.Με τον νόμο αυτόν θεσπίζεται το Πρόγραμμα "ΝΤΑΝΤΑΔΕΣ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ"

Στον άξονα δράσεων υπέρ της συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ή και προσωπικής ζωής, ο οποίος αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την Ισότητα για τα επόμενα χρόνια είναι το πρόγραμμα <<Νταντάδες της Γειτονιάς>>. Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί σε πιλοτικό αρχικά επίπεδο στις αρχές του 2022 και σταδιακά θα εφαρμοσθεί σε όλη την επικράτεια. Στόχος του είναι η ενίσχυση της ελληνικής οικογένειας και η διευκόλυνση των εργαζομένων γονέων, κυρίως των μητέρων που συχνά με τη γέννηση του παιδιού αναγκάζονται να διαλέξουν ανάμεσα στην μητρότητα και την εργασία. Οι νταντάδες της γειτονιάς αφορούν τη φύλαξη βρεφών ηλικίας από δύο μηνών έως δύομισυ ετών και προβλέπουν την οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων γονέων και των αναδόχων για τη φύλαξη των παιδιών τους. Η καινοτόμος αυτή δράση που περιλήφθηκε πρόσφατα στον Νόμο 4837/2021- άρθρα 40-45 - (πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων) εφαρμόζεται με επιτυχία σε άλλα Κράτη (Καναδά, Γαλλία κ.α.) Πηγές *Μαρία Μουρελάτου 9/10/2021 TANEΑ, N4837/2021*

Ν. 4800/2021:Με τον νόμο αυτό έχουν επέλθει μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων.

Η κυριότερη καινοτομία του παραπάνω νόμου είναι η θέσπιση της υποχρεωτικής συνεπιμέλειας, η οποία με τον προηγούμενο νόμο ήταν δυνατή μόνο κατόπιν συμφωνίας και των δύο γονέων κάτι που δεν συνέβαινε συχνά στην πράξη, λόγω των διαταραγμένων σχέσεων των γονέων μετά τον χωρισμό τους. Θεσπίζεται ευρύτερη επικοινωνία του παιδιού με τον γονέα με τον οποίο αυτό δεν διαμένει. Προβλέπεται μαχητό τεκμήριο του χρόνου επικοινωνίας στο 1/3 του συνολικού χρόνου εκτός αν δικαιολογείται από τις συνθήκες διαβίωσης ή το συμφέρον του τέκνου απόκλιση από τον κανόνα αυτό. Επίσης αποκλείεται ή περιορίζεται η επικοινωνία για τον παραπάνω χρόνο μόνο εφόσον αποδεικνύεται η ακαταλληλότητα του γονέως. Η ρύθμιση της άσκησης του δικαιώματος επικοινωνίας γίνεται ή με έγγραφη συμφωνία των γονέων εφόσον υφίσταται πλαίσιο συνεννόησης μεταξύ τους ή με την συνδρομή διαμεσολαβητή στον οποίο δύνανται να προσφύγουν προς άρση διαφωνιών τους εξωδικαστικά ή με δικαστική απόφαση, ενώ προβλέπεται η μεταρρύθμιση της συμφωνίας σε περίπτωση κακής ή καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος από τον άλλο γονέα ή τρίτο που έχει δικαίωμα επικοινωνίας. Καινοτομία του Νόμου αποτελεί η μεταρρύθμιση που αφορά την κακή άσκηση της γονικής μέριμνας. Προβλέπονται ενδεικτικές περιπτώσεις κακής άσκησης της γονικής μέριμνας όπως η υπαίτια παραβίαση της δικαστικής απόφασης ή της συμφωνίας των γονέων που ρυθμίζει την γονική μέριμνα ή την επικοινωνία, η διάρρηξη των σχέσεων του τέκνου με τον γονέα και την οικογένειά του, η παράλειψη, η κακή άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας, η αδικαιολόγητη άρνηση καταβολής διατροφής, ή η καταδίκη του γονέα με δικαστική απόφαση για ενδοοικογενειακή βία, η για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, ή για εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η συνδρομή κάποιας από αυτές τις περιπτώσεις, ή κάποιας άλλης όμοιας βαρύτητας το δικαστήριο μπορεί να αφαιρέσει ολικά ή μερικά το δικαίωμα της άσκησης της γονικής μέριμνας από τον υπαίτο γονέα ή να διατάξει οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέτρο. Με τον νέο νόμο παρέχεται και στους δύο γονείς να συμμετέχουν εξίσου στην ανατροφή του παιδιού τους και έτσι υλοποιείται η αρχή της γονικής ισότητας. Ωστόσο ο νόμος έχει αμφισβητηθεί όσον αφορά την υποχρεωτικότητα της συνεπιμέλειας με το πρόσχημα ότι η υποχρεωτική συνεπιμέλεια εκθέτει τα παιδιά σε αυξημένο κίνδυνο να υποστούν ενδοοικογενειακή βία και δεν παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία τους. Επίσης εγείρει και ερωτηματικά ως προς το αν η υποχρεωτική επιμέλεια μπορεί να αποβεί προς το συμφέρον του παιδιού όταν οι μεταξύ των γονέων του σχέσεις είναι διαταραγμένες. Η εφαρμογή του Νόμου στην πράξη θα απαντήσει στα τιθέμενα ζητήματα. *Πηγή Ν.4800/2021*

Ν. 4855/2021. Νέος Ποινικός Κώδικας και Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.

Ο νέος Π.Κ., όπως μεταρρυθμίστηκε με τον Ν.4855/2021, με αφορμή την αύξηση των γυναικοκτονιών, των σεξουαλικών εγκλημάτων και των εγκλημάτων βίας, καθώς και την μέσω των ΜΜΕ εκφραζόμενη κοινωνική απαίτηση για αυστηροποίηση της ποινής των εγκλημάτων αυτών, προβλέπει αυστηρότερες ποινές γι'αυτά. Ειδικότερα προβλέπει ως μοναδική ποινή την ισόβια κάθειρξη για την ανθρωποκτονία, τον ομαδικό βιασμό, και τον θανατηφόρο βιασμό, καθώς και τον βιασμό σε βάρος ανηλίκου. ενώ αυξάνει την ποινή σε πρόσκαιρη κάθειρξη από 5-15 έτη για το έγκλημα της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης, προσθέτοντας ως περιπτώσεις βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης, και την αναπηρία και την μόνιμη παραμόρφωση. Ακόμη προβλέπει ως επιβαρυντική περίπτωση την τέλεση σωματικής βλάβης σε βάρος υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της εργασίας του. Επίσης καθιερώνει αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη για την προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας στον εργασιακό χώρο, όπως επίσης και για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, που στρέφονται σε βάρος ανηλίκων, και καθιστά κακούργημα την αιμομειξία. Επιπροσθέτως αυστηροποιεί τις τυπικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση δυνατότητας απόλυσης υπό όρο και απαγορεύει την απόλυση με τον όρο της κατ' οίκον έκτισης της ποινής με βραχιολάκι. Προβλέπει την κατά προτεραιότητα εκδίκαση σεξουαλικών εγκλημάτων και ενδοοικογενειακής βίας. Τέλος προβλέπεται στον ΚΠΔ η εξέταση ενηλίκων θυμάτων σεξουαλικών εγκλημάτων παρουσία ψυχολόγου. *Πηγή Ν.4855/2021*

Υπ' αριθμ. 11/2021 εγκύκλιος του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Εν όψει των αυξημένων περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και της τέλεσης γυναικοκτονιών και στη χώρα μας, πρόσφατα, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου εξέδωσε την 11/2021 εγκύκλιο με την οποία επιστρατεύονται οι Εισαγγελείς της χώρας στα πλαίσια τόσο της προληπτικής όσο και κατασταλτικής αρμοδιότητάς τους να επιλαμβάνονται άμεσα, με ιδιαίτερη επιμέλεια να ενθαρρύνουν τα θύματα να καταγγέλουν τις βίαιες συμπεριφορές που δέχονται καθώς και να παρεμβαίνουν για απομείωση της έντασης και αποφυγή της κλιμακωσής της και να ακολουθούν την αυτόφωρη διαδικασία, να προσδιορίζουν κατά προτεραιότητα τις σχετικές υποθέσεις στο ακροατήριο για εκδίκαση, και, σε περίπτωση διαμεσολάβησης, να ελέγχουν την εκ μέρους του θύτη τήρηση των επιβληθέντων μέτρων. Επίσης υποδεικνύει την συνεργασία της Εισαγγελίας με την Αστυνομία και τις υπηρεσίες πρόνοιας, συνιστά τον χειρισμό των θυμάτων με ενδιαφέρον και ευαισθησία προκειμένου να αποκτήσουν εμπιστοσύνη προς τις αρχές να ενθαρρυνθούν για να καταγγείλουν την πράξη τους και να συνεργασθούν μαζί τους, ώστε να

αποφευχθεί κάθε μελλοντική κακοποίησή τους. Με την παραπάνω εγκύκλιο επιδιώκεται η ανάπτυξη μιας πολιτικής για την καλύτερη εφαρμογή του νόμου και ανοίγεται ο δρόμος για μια πιο ανθρώπινη προσέγγιση στις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας σε επίπεδο δικαιοσύνης. Πηγή η 11/2021 Εγκύκλιος του Εισαγγελέα Αρείου Πάγου.

Δραστηριότητες Ε.Ε. του Ε.Σ.Ε.

Διαδικτυακές εκδηλώσεις

Η Ε.Ε. του Ε.Σ.Ε. διοργάνωσε τις παρακάτω διαδικτυακές εκδηλώσεις:

1) Στις 15-1-2021 εκδήλωση διαδικτυακή με θέμα "COVID 19 - ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΕΜΒΟΛΙΟ Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ" και με τις εξής ομιλίες: 1) "COVID-19 Ένα χρόνο μετά: Τα βήματα για την θεραπεία και την πρόληψη και η προοπτική του εμβολίου" με ομιλήτρια την Γαρυφαλλιά Πουλάκου, Παθολόγο – Λοιμωξιολόγο, Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογίας Ε.Κ.Π.Α., Γ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική Ε.Κ.Π.Α., Γ.Ν.Ν.Θ.Α. "Η ΣΩΤΗΡΙΑ". 2) "Συνταγματικά ζητήματα της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού σε περίοδο Πανδημίας" με ομιλήτρια την Φερενίκη Παναγοπούλου-Κουτνατζή, Επίκουρη Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου Δ.Ν. (Humboldt) Μ.Ρ.Η. (Harvard) Μ.Δ.Ε. (Ε.Κ.Π.Α) μέλος της Ε.Ε. του Ε.Σ.Ε. Στο παρόν ενημερωτικό σημείωμα δημοσιεύονται περιλήψεις των παραπάνω εισηγήσεων.

2) Στις 29-3-2021 διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα <<ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ <<me too>> ; Ασπίδα για την πρόληψη της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης και της βίας και παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο με τις εξής ομιλίες:α) Πρόληψη της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης με ομιλήτρια την Έλενα Ράπτη, Βουλευτή Θεσσαλονίκης, Συντονίστρια της καμπάνιας <<ΕΝΑ ΣΤΑ ΠΕΝΤΕ>> για την πρόληψη της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης. β) Σεξουαλική Παρενόχληση στον εργασιακό χώρο με ομιλήτρια την Νάντια Μπεργιαννάκη- Δερμιτζάκη, τ.Καθηγήτρια Ψυχιατρικής Ε.Κ.Π.Α. γ) Συναισθηματική βία (mobbing) στον εργασιακό χώρο: με ομιλήτρια την Μαρία Βασιλειάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α., Ιατρός και Υπεύθυνη του Ψυχοσωματικού Ιατρείου του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών (Κλινική Ψυχικού). Την εκδήλωση χαιρέτησαν η Μαρία Συρεγγέλα, Υφυπουργός Εργασίας, και η Φωτεινή Βρύνα, Επικεφαλής Ισότητας ΕΝ.Π.Ε., Σύμβουλος Περιφερειάρχη Αττικής Ισότητας Φύλων, Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής.

3) Στις 10-12-2021 διαδικτυακή εκδήλωση με αφορμή την παγκόσμια ημέρα κατά της βίας των γυναικών με θέμα <<Η ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΧΕΙ ΒΑΘΕΙΕΣ ΡΙΖΕΣ.>> με ομιλία <<Γυναίκες και άλλα άγρια ζώα...>> ερωτική βία, εξημέρωση και γάμος στην τέχνη της κλασσικής Αθήνας και ομιλήτρια την Ανθή Δίπλα: Διδάκτορα Πανεπιστημίου Οξφόρδης, Σύμβουλο- Καθηγήτρια, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και με ανάγνωση σχολιασμό άρθρου της Βούλας Λαμπροπούλου Ομότιμης Καθηγήτριας Φιλοσοφίας Ε.Κ.Π.Α. και συγγραφέα. Επακολούθησε πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση. Την εκδήλωση συντόνισε η Λένα Κουτσελίνη Ομότιμη Καθηγήτρια Ιατρικής Ε.Κ.Π.Α., Αντιπρόεδρος του Ε.Σ.Ε.

4) Στις 3-11-2021 διαδικτυακή παρουσίαση της έρευνας της Ευγενίας Κατούφα, Δημοσιογράφου, Κοινωνικής Επιστήμονος, Δημοτικής Συμβούλου Δήμου Χαλανδρίου, Προέδρου της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας Χαλανδρίου, μέλους του Ε.Σ.Ε. η οποία ενσωματώθηκε σε βιβλίο που η ίδια εξέδωσε με τίτλο, <<Η Συμβολή των Γυναικών στην Ελληνική Επανάσταση>>, με ομιλήτριες την Θεοδοσία Πενταρβάνη-Υφαντή, φιλόλογο, Ιστορικό, Αντιπρόεδρο του Ε.Σ.Ε., την Σούλα Αντωνίου κοινωνιολόγο, μέλος της Ε.Ε. του Ε.Σ.Ε. και την Ευγενία Κατούφα. Οι ομιλίες δημοσιεύονται στο παρόν ενημερωτικό σημείωμα, σελ. 29.

Συμμετοχή σε άλλων φορέων διαδικτυακές εκδηλώσεις.

Στις 19-3-2021 σε διαδικτυακή εκδήλωση της ΧΕΝ για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας η Πρόεδρος του Ε.Σ.Ε. Ειρήνη Πανταζή- Μελίστα ανέπτυξε το θέμα << Γυναίκες σε θέσεις ευθύνης>>.

Στις 25-11-2021 σε τηλεδικτυακή εκδήλωση που διοργανώθηκε με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών από την Περιφέρεια Αττικής, το Γραφείο Ισότητας της ΕΝ.Π.Ε. και την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων της Αττικής μαζί με 11 φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο συμμετείχε με εισήγηση η Πρόεδρος του Ε.Σ.Ε.

Στις 26-11-2021 έλαβε χώρα τηλεδικτυακά η Γενική Συνέλευση του Ευρωπαϊκού Κέντρου του Διεθνούς Συμβουλίου Γυναικών (European Center of the International Council of Women) στην οποία συμμετείχε το τακτικό μέλος του Ε.Σ.Ε. Λιάνα Καλιέρου.

Στις 10-12-2021, πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση του Ε.Σ.Ε. για τα έτη 2019 και 2020 λόγω αδυναμίας συγκλήσεώς της ενωρίτερα εξ αιτίας της Πανδημίας.

Δράσεις Σωματείων-Μελών του Ε.Σ.Ε.

Το Σωματείο Μέλος του Ε.Σ.Ε. << Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος>> μας απέστειλε την παρακάτω επιστολή με την οποία μας γνωστοποίησε τις πολλές και ενδιαφέρουσες δράσεις που πραγματοποίησαν οι όμιλοί της, με αφορμή την επέτειο των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, και την οποία δημοσιεύουμε με τα θερμά συγχαρητήριά μας για την πλούσια δραστηριότητα των συλλόγων της.

Επιστολή

Για την εφημερίδα Δεκεμβρίου 2021 του Εθνικού Συμβουλίου Ελληνίδων

Οι Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες με πολλές και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες δράσεις έλαβαν μέρος στις εκδηλώσεις του Ελληνικού Έθνους για να τιμήσουν την 200ή επέτειο της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας. Παραθέτουμε τις κυριότερες προς δημοσίευση.

Παρουσίαση του μνημειώδους 4τομου έργου του Δημήτρη Φωτιάδη «Η Επανάσταση του 1821» σε συνεργασία με τον εκδοτικό Οίκο Σ.Ι.Ζαχαρόπουλος. Παρουσίαση βιβλίων για την Ηρωίδα Μαργαρίτα Μπασδέκα του Γ. Σούρλα και Ο Ραγιάς – Μέρες και Νύχτες του 1821 του Γ. Καλπούζου.

Αφιέρωμα στην Ευανθία Καϊρη εκπαιδευτικό, αγωνίστρια του 1821, πρώτη φεμινίστρια που αφιέρωσε τη ζωή της στην προσπάθεια επιμόρφωσης των Ελληνίδων. Η έκδοση στα ελληνικά-αγγλικά διανεμήθηκε στους Ομίλους, σε αξιωματούχους του Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Σοροπτιμισμού και σε προσωπικότητες του Εξωτερικού.

Παρουσίαση στο περιοδικό της Οργάνωσης σύντομων βιογραφικών των πρωτοπόρων Κυριών της Επανάστασης Ρωξάνδρας Στούρτζα και Ελισάβετ Υψηλάντη.

Διαδικτυακές εκδηλώσεις,

Θέματα «Δύο φορές το 21, 21 άνδρες και 21 γυναίκες στην ελληνική Επανάσταση» και «η Λογοτεχνία στην Επανάσταση του 1821», « Η στάση των Μεγάλων Δυνάμεων κατά την διάρκεια του Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας» « Η θέση της γυναίκας στην Ελληνική Επανάσταση του 1821», «Ηρωϊκές μορφές γυναικών στην Επανάσταση του 1821», «Γυναίκες ηρωίδες του 21, αξία και σημασία του αγώνα τους τότε και τώρα» και «ο ηρωϊσμός είναι «και» γένους θηλυκού».

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Βίντεο 5 λεπτών με φωτογραφικό υλικό για τις Ελληνίδες αγωνίστριες του 21 με επιγραμματικά κείμενα σχετικά με την δράση τους.

Μελέτη για τον ρόλο του Ρήγα Φεραίου, παρουσίαση της Χάρτας, Φιλική Εταιρεία, μελέτη για τον Αδαμάντιο Κοραή, μελέτη Αλ. Υψηλάντης, Ιερός λόγος, Δραγατσάνι.

Σημαντικότερη συλλογική - πανελλήνια δράση ήταν η έκδοση φυλλαδίου ,με πρωτοβουλία και υλοποίηση από τον Όμιλο Πάτρας, το οποίο διανεμήθηκε ως ένθετο στην έκδοση της εφημερίδας «Πελοπόννησος» της Πάτρας στις 8 Μαρτίου 2021. Το 16λιδο πόνημα με τίτλο "Επανάσταση Γένους θηλυκού" , είχε εξώφυλλο τον πίνακα του Ευγενίου Ντελακρουά «Η Ελλάδα στα ερείπια του Μεσολογγίου». Συνεργάστηκαν οι εξής Όμιλοι: Πάτρας, Παλαιού Φαλήρου, Α΄ Βόλου, Αμαρουσίου, Χαλκίδας, Καβάλας, Ιδρυτικός Αθηνών, Ιωαννίνων, Αθηνών Ανατολικός, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, Ψυχικού, Κηφισιάς-Εκάλης, Κομοτηνής, Ξάνθης, Λυκαβηττού, Θέτις Βόλου, Ανατολικής Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Ρεθύμνου, Μακεδονία Θεσσαλονίκης και Βυζάντιο Θεσσαλονίκης.

Έγινε συνοπτική αναφορά στο έργο και τις θυσίες των κατωτέρω ηρωίδων

Τουρκακιώτισσα, Μανώλαινα Μπινιάρη, Ασήμω Γκούραινα, Μαρία (Ζαφείρης), η σκιά του Καραϊσκάκη, Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα, Μαρία Μοναρχίδη, Δέσποινα Κανάρη, Μαρία Δασκαλογιάννη, Κωνσταντία από την Σαμοθράκη, Μαντώ Μαυρογέννους, Κορνηλία Ροϊδη, Μαρούλα Κομνηνού, Αικατερίνη Ευστρατίου, Ψαριανή Γαρυφαλιά, Μιχάλβη ή Μιχάλμπεη, Αλεφάντω η Γαλαξιδιώτισσα, Αγόρω η Αγραφιώτισσα, Βασιλική Τζαβέλα, Σάνα (Σουλιώτισσα) ,Τασούλα Γυφτογιάνναινα, Ελένη Στάϊκου, Μόσχω Τζαβέλα, Δέσπω Τζαβέλα, σύζυγος Γιωργάκη Μπότση, Αικατερίνη Καρατζά ή Ρόζα Μπότσαρη, Δόμνα Βισβίζη, Μαριγώ Σαραφοπούλου ή Ζαραφοπούλου, Αντωνούσα Καστανάκη, Μαρία Σπανού ή Σπανομαρία, Σουλτάνα Κασομούλη, Μαργαρίτα Μπασδέκη, Ασήμω Ραζή, Γιαννάκινα σύζυγος Παπαγιαννάκη, Ζαμπία Κωτσάκη-Κολοκοτρώνη, Σταυριάννα Σάββαινα, Τρισεύγενη Δεληβοριά ή Ντελή Βοριά, Ανδρονίκη Στάρκου, Αδαμαντία Γρηγοριάδου, Γιαννούλα Ντάρα, Ιωάννα Γιατράκου, Ελένη Αναειπόνυφη, Αντιγόνη Γιάννα, Διαμάντω Μπουχανά και Ελένη Λιαροπούλου, σύζυγος Ανδρικού Λιάρου.

Για τις ηρωίδες αυτές γράψαμε εμείς οι σοροπτιμίστριες. Όμως, αμέτρητος είναι ο αριθμός των Αφανών ηρωίδων, απλών γυναικών ,που έδωσαν τη ζωή τους, άλλες πολεμώντας στην πρώτη γραμμή , άλλες αυτοκτονώντας με τα παιδιά τους στην αγκαλιά για να μην σκλαβωθούν και άλλες που υπέστησαν φρικτά βασανιστήρια, μέχρι θανάτου.

Κλείνουμε ευλαβικά το γόνυ στη μνήμη και τις ευγνωμονούμε για την προσφορά τους στην αγαπημένη μας Πατρίδα.

Οι Ελληνίδες Σοροπτιμίστριες.

Δημοσιεύματα σχετικά με τα θέματα της Εκδήλωσης με τίτλο

“COVID 19-ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΕΜΒΟΛΙΟ Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ”

Το μέλος του Ε.Σ.Ε. Φερενίκη Παναγοπούλου- Κουτνατζή εξέδωσε μονογραφία με τίτλο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ, ΜΙΑ ΗΘΙΚΟ-ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ. Επιλέξαμε να ενσωματώσουμε στο ενημερωτικό σημείωμά μας την άποψη της συγγραφέως καθώς περιληπτικά αναγράφεται στον επίλογο της πολύ ενδιαφέρουσας και εμπειριστατωμένης μονογραφίας της για την οποία την συγχαίρουμε.

<<Επίλογος >>

Η συζήτηση περί υποχρεωτικότητας ήγγικεν η ώρα να απενεχοποιηθεί. Από την ανωτέρω ηθικο-συνταγματική ανάλυση συνάγεται ότι ο υποχρεωτικός εμβολιασμός υπό προϋποθέσεις δεν παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα κατοχυρωμένα στο Σύνταγμα και στην ΕΣΔΑ. Αντιθέτως, υπό τις προϋποθέσεις τηρήσεως της αρχής της αναλογικότητας, αποτελεί έκφανση της υποχρεώσεως του κράτους να προστατέψει τα συνταγματικά θεμελιώδη δικαιώματα στη ζωή και την υγεία, προβαίνοντας σε ιατρικές παρεμβάσεις που το ίδιο το Σύνταγμα του επιτρέπει. Στο πλαίσιο αυτό, δεν θα πρέπει να παραγνωρισθεί και η σημασία του εμβολιασμού για τη συνέχιση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας, αγαθά τα οποία και αυτά κατοχυρώνονται σε αντίστοιχες συνταγματικές διατάξεις. Υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού δεν σημαίνει ότι ο εμβολιασμός θα επιβάλλεται δια της βίας. Δεν μετουσιώνεται σε κάποιον που θα μας κυνηγάει με μια βελόνα για να μας εμβολιάσει είτε το θέλουμε είτε όχι. Ωστόσο, όσοι δεν εμβολιάζονται είναι λογικό, ως μέλη μιας κοινωνικής ομάδας να υφίστανται κάποιες συνέπειες ή ορθότερα όσοι εμβολιάζονται είναι δίκαιο να ανακτούν γρηγορότερα το πρότερο καθεστώς ελευθερίας τους. Οι μη εμβολιασθέντες είναι συνταγματικά ορθό να αναμένουν να κοπάσει η πανδημία, προκειμένου να ανακτήσουν την πρότερη ελευθερία τους. Και αυτό προκειμένου να προστατεύσουν το κοινωνικό σύνολο. Όσοι αρνούνται να εμβολιαστούν ή όσοι δεν θέλουν να αποκαλύψουν το ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο του (μη) εμβολιασμού μπορούν να προβούν ελεύθερα σε αυτή την επιλογή. Στο πλαίσιο, όμως, της οργανωμένης κοινωνικής συμβιώσεως, που δυστυχώς, όπως φαίνεται θα εξακολουθήσει να μαστίζεται από επικίνδυνους μεταδοτικούς ιούς και πανδημίες υπό διάφορες μορφές και μεταλλάξεις, η άρνηση του εμβολιασμού, τουτ' έστιν η άρνηση επιδείξεως της υποχρεώσεως κοινωνικής αλληλεγγύης, είναι συνταγματικά ανεκτό να συνεπάγεται συγκεκριμένες έννομες συνέπειες. Οι βασικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα μπορούσε να γίνει δεκτός ο υποχρεωτικός εμβολιασμός είναι:

α) να τηρείται η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας και να αποτελεί το ύστατο καταφύγιο κατόπιν εξαντλήσεως άλλων ηπιότερων μέσων, όπως της ενημερώσεως του πληθυσμού και της προσπάθειας πειθούς. β) να προβλέπεται σε νομοθετική διάταξη ως περιορισμός του δικαιώματος αυτοδιαθέσεως και να εξειδικεύεται επαρκώς σε κάθε περίπτωση εφαρμογής του. γ) να επιβάλλεται κατόπιν τεκμηριωμένων ιατρικών αναλύσεων σε συγκεκριμένες αντικειμενικές συνθήκες δ) να είναι χρονικά προκαθορισμένος για το οξύ διάστημα της πανδημίας ε) να μη συνοδεύεται από βία στ) να έχει περισσότερο τον χαρακτήρα του κινήτρου και όχι της κυρώσεως. ζ) να έχει προηγηθεί διεξοδική ενημέρωση του πληθυσμού και να έχει αποφευχθεί η πρόκληση συγχύσεως και παραπληροφορήσεως, η) να υπάρχει αυτονοήτως διαθεσιμότητα των εμβολίων θ) να προβλέπεται εξαίρεση για αμιγώς ιατρικούς λόγους.>> Βλ. Φερενίκη Παναγοπούλου – Κουτνατζή. Η νεοσυσταθείσα Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνηθικής και η Σύσταση της περί υποχρεωτικότητας των εμβολιασμών στο χώρο εργασίας. Syntagma Watch, 14.7.2021, Χαράλαμπο Τσιλιώτη, Συνταγματικός ο υποχρεωτικός εμβολιασμός-Σχόλιο στην ΣτΕ(Δ' Τμήμα)2387/2020, Syntagma Watch, 9.12.2020, Ξενοφώντα Ι.Κοντιάδη, Είναι συνταγματικά ανεκτός ο υποχρεωτικός εμβολιασμός; Syntagma Watch, 4.12. 2020, Κωνσταντίνο Β. Μποτόπουλο. Το πρώτο κύμα υποχρεωτικότητας, Syntagma Watch, 19.7.2021, Ξενοφώντα Ι.Κοντιάδη, Δεν είναι εκδικητικά και τιμωρητικά τα μέτρα για τους ανεμβολίαστους, Ertnews 26.8.2021 και Χριστίνα Ακριβοπούλου, Πανδημία, εμβολιαστικές πολιτικές και ανθρώπινα δικαιώματα, σ.260

Στην ίδια παραπάνω εκδήλωση της 15-1-2021 η Γαρυφαλλιά Πουλάκου ανέπτυξε την εισήγηση με θέμα “COVID-19 Ένα χρόνο μετά: Τα βήματα για την θεραπεία και την πρόληψη και η προοπτική του εμβολίου”. Δημοσιεύουμε περίληψη της εισήγησής της.

Ο SARS-CoV-2 ανήκει στην οικογένεια των κορωνοϊών και πιστεύεται ότι μεταπήδησε στον άνθρωπο από τις νυχτερίδες. Οι κορωνοϊοί είναι ευρύτατα διαδεδομένοι ιοί που προκαλούν το κοινό κρυολόγημα. Στην ίδια οικογένεια ανήκουν και οι SARS-CoV και MERS-CoV που απασχόλησαν τα τελευταία χρόνια λόγω της εκδήλωσης επιδημιών με σοβαρά αναπνευστικά σύνδρομα. Στις 31-12-2019 έγινε από την Κίνα στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας η ανακοίνωση ενός νέου αναπνευστικού συνδρόμου. Μέσα σε λιγότερο από δύο μήνες είχε ταυτοποιηθεί ο υπεύθυνος ιός SARS-CoV-2 και το γονιδιόμά του και είχαν ξεκινήσει οι πρώτες προσπάθειες εξεύρεσης θεραπείας, ενώ πολύ νωρίς άρχισε και η έρευνα για εμβόλιο. Ως σήμερα ο ιός έχει αφαιρέσει τις ζωές περισσότερο από 2.000.000 ατόμων σε όλο τον κόσμο και έχει προκαλέσει τεράστια προβλήματα στα συστήματα υγείας των Κρατών τις οικονομίες αλλά και τις κοινωνικές και ψυχολογικές συνιστώσες. Στον αντίποδα βρίσκεται η έξαρση της έρευνας και της ιατρικής γνώσης, αλλά η κατακλυσμιαία διάχυση της πληροφορίας που μερικές φορές είναι

ατεκμηρίωτη και ανεξέλεγκτη (fake news). Είναι όμως σημαντικό ότι σε λιγότερο από ένα χρόνο έχουμε ένα αδειοδοτημένο αντιικό φάρμακο έναντι του SARS-CoV-2 τη ρεμδεσιβίρη και την επιβεβαιωμένη δραστικότητα της κορτιζόνης σε σοβαρά πάσχοντες. Πρόσφατα εγκρίθηκε στην Αμερική θεραπεία με μονοκλωνικά αντισώματα έναντι του ιού για ελαφρά πάσχοντες και με ανοσοτροποποιητικό φάρμακο (baricitinib) για σοβαρά πάσχοντες. Υπάρχουν εκατοντάδες θεραπευτικοί παράγοντες που δοκιμάζονται ερευνητικά; θεραπείες πλάσματος, ανοσοσφαιρίνη, μονοκλωνικά αντισώματα και ανοσοτροποποιητικά. Κανένα ωστόσο δεν φαίνεται να δίνει λύση στο πρόβλημα στην ολότητά του. Η καταφυγή στα εμβόλια ήταν λογική και αναμενόμενη όπως είναι ο κανόνας στις περισσότερες λοιμώξεις από ιούς. Η ανθρωπότητα καλωσόρισε με υπερηφάνεια δύο εμβόλια με υψηλότερη δραστικότητα (95% περίπου) που χρησιμοποιούν για πρώτη φορά τον μηχανισμό δράσης Mpro, πριν συμπληρωθεί χρόνος από την αναγνώριση της δομής του ιού. Τα δεδομένα ασφαλείας είναι ενθαρρυντικά και οι αναπιθύμητες ενέργειες κατεξοχήν τοπικές στη θέση ένεσης, παροδικές και αντιμετωπίσιμες. Ακολουθεί σε τελική φάση προ της έγκρισης μια πλειάδα εμβολίων που βασίζονται σε ιούς φορείς και άλλους μηχανισμούς δράσης που έχουν ήδη εφαρμοστεί σε προηγούμενα εμβόλια (π.χ. αδρανοποιημένος ιός SARS-CoV-2. Οι φάσεις ανάπτυξης των εμβολίων έτρεξαν παράλληλα εν συντομία αλλά δεν έγινε έκπτωση ούτε στις απαιτούμενες φάσεις ούτε και ως προς τον απαιτούμενο αριθμό συμμετεχόντων στις κλινικές δοκιμές. Η προσφορά εθελοντών για τον σκοπό αυτό διεθνώς ήταν πρωτοφανής. Υπάρχει ένας τεράστιος αγώνας δρόμου ώστε να εμβολιαστεί το 60-72% του πληθυσμού που απαιτείται για την επίτευξη συλλογικής ανόσιας, γεγονός που θα επιτρέψει την επιστροφή μας στην κανονικότητα. Στις σύγχρονες κοινωνίες υπάρχει ένα ποσοστό περίπου 10% που δηλώνουν αρνητές των εμβολίων. Στην περίπτωση της πανδημίας αναγνωρίζεται ένα επιπλέον ποσοστό <<διστακτικών στον εμβολιασμό>> που χρειάζονται χρόνο και αποδείξεις για την ασφάλεια των νέων εμβολίων. Το ποσοστό αυτό φαίνεται ότι μειώνεται, όσο αυξάνεται το ποσοστό των ατόμων, που ολοκληρώνουν τον εμβολιασμό τους με ασφάλεια.

Το έργο αυτό αποτελεί συμβολή στον εορτασμό της επετείου των 200 χρόνων από την Εθνεγερσία και ικανοποιεί πλήρως την εκπεφρασμένη επιθυμία του Ε.Σ.Ε. να φωτισθεί η σπουδαία δράση και ο ρόλος των γυναικών ελληνίδων και φιλελληνίδων στον αγώνα του 1821 για την ελευθερία της Ελλάδος συμπεριλαμβανομένου και του αγώνα γυναικών που είναι άγνωστος στο ευρύ κοινό. Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε θερμά την Ευγενία Κατούφα για την πολύτιμη προσφορά προς το Ε.Σ.Ε. του βιβλίου, το οποίο συνιστά τιμή για την γυναίκα και το οποίο, εκτός του ότι θα κοσμήσει την πλούσια βιβλιοθήκη του θα διανεμηθεί και στα μέλη και φίλους του Ε.Σ.Ε.

Από την διαδικτυακή παρουσίαση έρευνας της Ευγενίας Κατούφα: “Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ”

Το έργο αυτό αποτελεί συμβολή στον εορτασμό της επετείου των 200 χρόνων από την Εθνεγερσία και ικανοποιεί πλήρως την εκπεφρασμένη επιθυμία του Ε.Σ.Ε. να φωτισθεί η σπουδαία δράση και ο ρόλος των γυναικών ελληνίδων και φιλελληνίδων στον αγώνα του 1821 για την ελευθερία της Ελλάδος συμπεριλαμβανομένου και του αγώνα γυναικών που είναι άγνωστος στο ευρύ κοινό. Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε θερμά την Ευγενία Κατούφα για την πολύτιμη προσφορά προς το Ε.Σ.Ε. του βιβλίου, το οποίο συνιστά τιμή για την γυναίκα και το οποίο, εκτός του ότι θα κοσμήσει την πλούσια βιβλιοθήκη του θα διανεμηθεί και στα μέλη και φίλους του Ε.Σ.Ε. Ενσωματώνονται οι ομιλίες της Θεοδοσίας Πενταρβάνη –Υφαντή και της Σούλας Αντωνίου καθώς παρουσιάσθηκαν στην παραπάνω εκδήλωση

“Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ”

Θεοδοσία Πενταρβάνη – Υφαντή, Φιλόλογος – Ιστορικός, Αντιπρόεδρος Ε.Σ.Ε.

«Θαυμάζω τες γυναίκες μας και στο όνομά τους μνέω» Δ.Σολωμός στους ελεύθερους πολιορκημένους.

Η συμβολή των γυναικών στην Ελληνική επανάσταση όπως και σε όλους τους αγώνες του έθνους, διαχρονικά, υπήρξε μεγίστη και σημαντική σε όλα τα πεδία. Ωστόσο δεν είναι ευρέως γνωστή η προσφορά τους διότι οι ιστορικοί υπήρξαν φειδωλοί απέναντι τους .

Επ’ ευκαιρία της επετείου των 200 χρόνων η κυρία Κατούφα εκπόνησε, με σεβασμό στην Ιστορία, μια ενδελεχή και αξιόλογη έρευνα για τη συμμετοχή της γυναίκας στην εθνική Παλιγγενεσία, εις ένδειξιν ευγνωμοσύνης, τιμής και μνήμης.

Η κυρία Ευγενία Κατούφα είναι Δημοσιογράφος ,κοινωνική επιστήμων, ερευνήτρια, Δημοτική Σύμβουλος , υπεύθυνη του τμήματος ισότητας του Δήμου Χαλανδρίου, σύζυγος και μητέρα τεσσάρων παιδιών. Είναι ενεργό μέλος του ΕΣΕ, γνωστή σε όλες μας για τη συμμετοχή της σε γυναικείες οργανώσεις με ση-

μαντικές παρεμβάσεις και ανάλογες δράσεις σε θέματα ισότητας και αξιοποίησης των γυναικών .

Στην έρευνά της δεν αναφέρεται μόνο στις γνωστές σε όλους μας ηρωίδες. Αναφέρεται σε πολλές άλλες Ελληνίδες και φιλελληνίδες εντός και εκτός Ελλάδος, αρχόντισσες, πριγκίπισσες και ξωμάχες γυναίκες του βουνού και του κάμπου που προσέφεραν παντοιοτρόπως στον Αγώνα της λευτεριάς

Καταγράφει τον ηρωισμό των γυναικών από Την Ζαμπία ή Ζαμπέτα Κωτσάκη, σύζυγο και μάνα των Κολοκοτρωναίων, ως τις ηρωίδες του Σουλίου, τη Μόσχω Τζαβέλλα, τη Δέσπω, τη Χάιδω, τη Λένω Μπότσαρη και την αυτοθυσία τους στο Ζάλογγο, στο Κούγκι, στην Κιάφα, στου Δημουλά τον Πύργο. Το παράδειγμά τους ακολούθησαν και άλλες γυναίκες σε πολλά μέρη της Ελλάδος.

Ξεχωριστή μνεία κάνει στις Ελληνίδες και φιλελληνίδες, οι οποίες από τον 18^ο αιώνα στα φιλολογικά σαλόνια της Ευρώπης επιδίδοντο στην αφύπνιση της ευρωπαϊκής διανόησης για τον δίκαιο αγώνα μας. Η Ισαβέλλα Θεοτόκη στην Ενετία, η Ελισάβετ Λουμάκη Σινιέ στο Παρίσι, η Ρωξάντρα Στούρτζα, κυρία επί των τιμών της Τσαρίνας Ελισάβετ και αγαπημένη του Καποδίστρια, ως και η πριγκίπισσα της Ορλεάνης Λουίζα- Θηρεσία προσέφεραν στον αγώνα. Η βασίλισσα της Αγγλίας Καρολίνα υποστήριξε την ίδρυση της Εταιρείας των φιλομούσων στην οποία συμμετείχαν και οκτώ γυναίκες .Η Φαναριώτισσα πριγκίπισσα Ελισάβετ Υψηλάντη έδωσε στον αγώνα Τα έχει της, τους γιους της, την περιουσία της ως και τα κοσμήματα της. Η Κυριακή Ναύτη από τη Σμύρνη, είναι η πρώτη γυναίκα μέλος της φιλικής Εταιρείας .

«Το Ελληνικό έθνος πολλάκις υποδουλώθηκε ουδέποτε όμως σκλαβώθηκε ..Μη ανεχόμενοι άλλο τον ατιμωτικό ζυγό κατέφυγον στα όπλα» Διακήρυξη της ανεξαρτησίας Ελλ.Εθνους Επίδ.15 /1/1822.

Και με την έναρξη της επανάστασης η συμμετοχή της Ελληνίδας γυναίκας ήταν ολόψυχη. Η χήρα, λεβεντογέννα, μάνα που μεγάλωνε πολεμιστή από την κούνια του, τον παρότρυνε και τον ενεθάρρυνε.

«Κρέμεται το σπαθί πάνω στην κούνια σου μικρό μου

μακρὺς ο λάκκος π'ανοίξε και κλει το γίγαντά μου» Δ.Σολωμός.

Η Γυναίκα Ζύμωνε, ανέλαβε τροφοδοσία, έγινε γιάτρισσα, γέμιζε και μετέφερε μπαρουτόβολα, ζώστηκε πιστόλες και μαχαίρια, αντρογυναίκα, η Ζαχαρια στρατολόγησε παλληκάρια , ως και επαναστατικό σώμα συντηρούσε η κρητικιά Μαρία Δασκαλόγιαννη, θαλασσολύκαινα η Δόμνα Βισβίκη, η Σπαρτιάτισσα Σάββαινα στην πρώτη γραμμή στο βαλτέτσι. Καπετάνισσα στο πλοίο της <<Αγαμέμνων>> έγινε η ελευθερώτρα μεγάλη κυρά, Μπουμπουλίνα. Γυναίκα που τίμησε το φύλο της, βοήθησε και απελευθέρωσε γυναίκες εβραίες και τουρκάλες ή τις αντάλλαξε με έλληνες στρατιώτες (Ποίημα Μυρτιώτισσας). Η Μαντώ Μαυρο-

γένους, η πεντάμορφη νησιώτισσα, που έδωσε τα πάντα στον αγώνα ,έγραφε στις Ευρωπαϊές γυναίκες »Λαχταρώ μια μέρα μάχης όπως εσείς ποθείτε μια νύχτα χορού», »Ζητώ την παρέμβασή σας να αλλάξουν οι συμπατριώτες σας την ιδέα αποστολής βοήθειας στους εχθρούς μας».

Οι Μεσολογγίτισσες γυναίκες αστές, αμάθητες στις κακουχίες, πολέμησαν ισότιμα με τους άντρες, κλήθηκαν να πεινάσουν, να διψάσουν, να θυσιάσουν. Κατά τις πολιορκίες περισσότερο θύματα ήταν γυναίκες και πολλές συμμετείχαν στην έξοδο, αντρίκια ντυμένες, με το σπαθί στο χέρι.

Οι Μανιάτισσες με δρεπάνια, ξύλα, πέτρες, αναχαίτισαν την καβαλαρία του Ιμπραήμ πολεμώντας δίπλα στους άντρες τους στη Βέργα και στον Δηρό., <<Εύγε σας, μεταεύγε σας, σαν Αμαζόνες κρούετε>>.

Ωστόσο οι Πολιτικοί το 1827 στη συνέλευση της Τροιζήνας αναγνώρισαν την αξία των γυναικών <<Αι γυναίκες να συμπολεμήσουν εις τον προμαχώνα των στηθών μας και τότε βέβαια θα νικήσωμεν>>!!

Επισημαίνεται στην έρευνα, πώς ο δίκαιος αγώνας των Ελληνίδων συγκλόνισε τον τότε γνωστό κόσμο. Με επιστολές τους η Ευανθία Καίρη και η Μαντώ Μαυρογένους ευαισθητοποίησαν Ευρωπαϊές και Αμερικανίδες γνωστοποιώντας τα δεινά των χριστιανών. Και η Ανταπόκριση σημαντική: Η Αμερικανίδα ιεραπόστολος Χίλλ, η ελβετή ζωγράφος Ευνάρδου, η πριγκίπισσα της Σουηδίας, η Μπουμπουλίνα της Πολωνίας, η Δούκισσα της Πλακεντίας στάθηκαν πολλαπλώς αλληλέγγυες στο νεοσύστατο κράτος .

Η έρευνα της Κας Κατούφα φωτίζει και τη συνέχεια των αγώνων γιαλευτεριά και δημοκρατία που πρωτοστατούσαν γυναίκες. Η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου στη Ναυπλιακή επανάσταση κατά του Οθωνα το 1862 ξεσήκωνε τον κόσμο με το <<Θαρρείειτε>> και η Χριστομάνα Χαρίκλεια Δασκαλάκη ενεθάρρυνε τους πολιορκημένους στη Μονή Αρκαδίου το 1866.

Πολλοί Ευρωπαίοι και φιλέλληνες που έζησαν στη χώρα μας και κατέγραψαν γεγονότα της εθνεγερσίας, βρήκαν ομοιότητες στις Ελληνίδες της επανάστασης με τις αμαζόνες, με τις Σπαρτιάτισσες μάνες του <<Τάν ή επί τάς>> και με τις Γυναίκες της αρχαίας Ελλάδας που <<σιγαν τον πόνον φέρειν>> σε κάθε απώλεια. Η κυρία Κατούφα ανίχνευσε με σεβασμό τις πηγές . Αναζήτησε τη στάση της Ελληνίδας Γυναίκας, μάνας, συζύγου, κόρης, αδελφής. Και κατέγραψε την τόλμη της, τις αντοχές της, την υπομονή της,, την πίστη στα ιδανικά της. Η επιλογή των πηγών της είναι σφαιρική, από παραδόσεις, μαρτυρίες, δημοτικά τραγούδια έως καταγεγραμμένες ιστορίες επιστολές, ημερολόγια, απομνημονεύματα αγωνιστών, επίσημα έγγραφα, Αρχεία, πρακτικά. Με ευθύνη και εντιμότητα αναφέρει από πού έχει αντλήσει τα κείμενα και τις εικόνες .Η γραφή της είναι γεμάτη συναίσθημα και θαυμασμό, το ύφος της λιτό, εύληπτο, αληθινό. Επιμελήθηκε της έκδοσης της

έρευνας της σε ένα ευπαρουσίαστο βιβλίο, ανάλογο του περιεχομένου του, με δικά της έξοδα, χωρίς χορηγούς και το παρέχει δωρεάν. Επισημαίνεται ότι το έχει προλογίσει η μεγάλη ιστορικός Μαρία Ευθυμίου .

Θεωρώ, ως ιστορικός, ότι το βιβλίο αυτό θα πρέπει να βρίσκεται στις βιβλιοθήκες των σχολείων και στα σπουδαστήρια των παν/κων ιστορικών σχολών για να βοηθήσει όποιον εκπονεί σχετική εργασία ή διατριβή.

Όσοι και όσες διαβάσουμε το βιβλίο θα νοιώσουμε τη μέθη από το αθάνατο κρασί του 21!!!

Αγαπημένη φίλη ,σε ευχαριστούμε από καρδιάς.Περιμένουμε την επόμενη δουλειά σου! καλή δύναμη!

“Οι γυναίκες του 21”

Σούλα Αντωνίου, κοινωνιολόγος, μέλος Ε.Ε του Ε.Σ.Ε.

Οι ιστορικοί επέτειοι αποτελούν αφορμή αναστοχασμού, ευκαιρία επανασύλληψης και επανερμηνείας του παρελθόντος κάτω από την οπτική του παρόντος.

Το 21 είχε καταχωρηθεί στο συλλογικό μας ασυνείδητο, ζει προστατευμένο στην κιβωτό της μνήμης μας σαν ζωντανή παράδοση, είναι το παρελθόν μας μέσα στο παρόν, το εξεγερμένο πνεύμα μέσα στην ιστορία, το σύνολο μέσα στο άτομο και αντίστροφα ταυτόχρονα υπήρξε εποχή εκρηκτικού μεγαλείου που έδωσε νόημα στη ζωή και συνέχεια στη ιστορία των Ελλήνων.

Από το υψόμετρο των 200 χρόνων ελεύθερου εθνικού βίου, μπορούμε παραμερίζοντας τη συγκίνησή μας και χωρίς προκαταλήψεις να δούμε το παρελθόν. Να αμφισβητήσουμε την ηγεμονικότητα και τις βεβαιότητες της ανδροκεντρικής ιστορίας, να ανασύρουμε από την αφάνεια και τη σιωπή της ιστοριογραφίας, τις αγωνιζόμενες για την ελευθερία της πατρίδας τους γυναίκες. Να τις κάνουμε ορατές, να τους δώσουμε φωνή και υπόσταση , έτσι ώστε από κοινού με αυτές, να ατενίσουμε με αυτοπεποίθηση το μέλλον. Αυτό έκανε η Ε. Κατούφα, που σαν ιδανικός εραμιστής και εραστής της ιστορικής αλήθειας και όπως έλεγε ο Nietzsche η αλήθεια αρχίζει από δύο τον άνδρα και τη γυναίκα, συνέλλεξε με μεθοδικό τρόπο,

ταξινόμησε και διάρθρωσε σε επιμέρους ενότητες το πρωτογενές και δευτερογενές ιστορικό υλικό συγκροτώντας το σε εκδοτικό corpus με τον τίτλο: << Η συμβολή των γυναικών στην ελληνική επανάσταση>>.

Θα μου επιτρέψετε παρενθετικά να πω ότι για την ταπεινή επιστημονική μου γνώμη ο όρος << Επανάσταση για το 21 >> χρησιμοποιείται από την ιστοριογραφία κατά τρόπο καταχρηστικό, αδόκιμο είναι ιδεολογικά φορτισμένος και γι' αυτό μεθοδολογικά εσφαλμένος για λόγους που δεν είναι του παρόντος να εξηγήσω. Άρα δεν αποδίδει την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής εκείνης, αντί του ορθού << Εθνοαπελευθερωτικός Αγώνας ή Αγώνας Εθνικής Ανεξαρτησίας>>. Το ότι το 21 ήταν Εθνοαπελευθερωτικός Αγώνας το έχει κάνει σαφές στις ομιλίες του ο αρχικαπετάνιος του Αγώνα Θ. Κολοκοτρώνης.

Το ότι το 21 ήταν Εθνοαπελευθερωτικός Αγώνας δεν σημαίνει ότι δεν είχε κοινωνικό περιεχόμενο, ότι, δεν εκφράστηκαν κατά τρόπο ρητό ή υπόρητο από διάφορες πλευρές κοινωνικά αιτήματα, ότι δεν υπήρξαν εσωτερικές έριδες και συγκρούσεις, οι οποίες για αντικειμενικούς λόγους δεν στάθηκαν ικανές να αλλάξουν τον χαρακτήρα του Αγώνα, που είχε ως φορέα απελευθερωτικής στρατηγικής, το συλλογικό υποκείμενο << Έθνος>>.

Η συλλογική υπόσταση και η πολιτισμική οντότητα Ελληνικό Έθνος, χάρις στις νοηματοδοτημένες από αξίες και ιδέες συμπεριφορές και πράξεις των μελών του: ανδρών και γυναικών έδρασε προωθητικά των σκοπών του, που ήταν η αποτίναξη της Οθωμανικής Κυριαρχίας και ό,τι αυτή συμβόλιζε.

Με δεδομένο ότι ο άνθρωπος δεν βρίσκεται μέσα στην ιστορία ως αδρανές υλικό, αλλά ότι με την έλλογη και πρακτικοαξιακά σκοποθετούσα δράση του είναι δημιουργός της ιστορίας, οι γυναίκες συνέβαλαν με την δράση τους στην επιτάχυνση της ιστορίας, αποτελούν όχι μόνο, όπως λέγεται το <<μισό του ουρανού>>, αλλά το μισό της γης, το μισό του έθνους!

Στο προσκλητήριο του Έθνους- πατρίδα για ελευθερία δήλωσαν ομόθυμα και έμπρακτα παρούσες.

Από τη συμμετοχή τους στον Αγώνα είτε κατά τρόπο ένοπλο ως εμπόλεμες δυνάμεις, είτε κατ' άλλο τρόπο, μπορεί κανείς να κατανοήσει τα κίνητρα της δράσης τους, τη λαχτάρα τους για ελευθερία, την επιθυμία τους για αλλαγή της κατάστασης τους, στοιχεία που απελευθέρωσαν τις καταπιεσμένες ορμές της ζωής. Τόσο η συμμετοχή τους σε εθνοτοπικές συνελύξεις στα πλαίσια της αυτοδιοικουμένης δημοκρατικής κοινότητας, η ύπαρξη της οποίας κατά την Οθωμανική κατοχή αντανάκλα ως θεσμός την ζωντανία του ελληνικού λαού, όπως μας έδειξε ο καθηγητής Ν. Πανταζόπουλος η εμπλοκή τους σε κοινωνικές διεργασίες και συσχετισμούς, όσο και η εμπειρία του πολέμου, ως πηγή γνώσης, έγιναν παράγοντες συ-

γκρότησης της υποκειμενικότητάς τους, χαλύβδωσαν τη θέληση τους, ωθώντας τες να αναμετρηθούν με τη ζωή και τον θάνατο.

Οι γυναίκες του 21 όπως μας γνωρίζουν οι ιστορικές πηγές τις οποίες καλούμαστε να ερμηνεύσουμε, δεν ήταν θεατές των πολεμικών συγκρούσεων, ούτε αμέτοχες των διεθνών πολιτικών εξελίξεων, αλλά διαδραμάτισαν όπως οι άνδρες ενεργό ρόλο στα στρατιωτικοπολιτικά δρώμενα. Ατρόμητες και κατά αυτοθυσιαστικό τρόπο, μπήκαν στη φωτιά του πολέμου, ζώστηκαν τ' άρματα, μετέτρεψαν τα καίκια τους, σε πολεμικά, κρατώντας στα στιβαρά τους χέρια το πηδάλιο τους. Άλλες εγγράμματες και πολύγλωσσες έκαναν τον κοντυλοφόρο τους ιστό και το χαρτί τους αναπεπτάμενη σημαία και με την επιστολογραφία τους ευαισθητοποίησαν τη διεθνή κοινή γνώμη για τον δίκαιο αγώνα των Ελλήνων.

Η συγγραφέας αναφέρεται ονομαστικά και διεξοδικά στην κάθε περίπτωση, τις αποκαλεί: << Αδάμαστες Ψυχές>>, << Ατρόμητες>>, << Ιερείς του Αγώνα>>, << Αντρογυναίκες>>, << Στρατολόγες>> κ.α. Ονομασίες με τις οποίες θέλει να δείξει τη μαχόμενη συνείδηση τους, το άκαμπτο φρόνημα τους, μοχλό και οδηγό ανειρήνευτης πάλης με τον Οθωμανό δυνάστη.

Όλες τους, επώνυμες και ανώνυμες, αναλφάβητες και εγγράμματες, αγρότισσες και αρχοντοπούλες, πιασμένες χέρι-χέρι, άνοιξαν τον χορό στο αλώνι της ελευθερίας.

Η λαϊκή μούσα ύμνησε τον ηρωισμό τους, την αυτοθυσιαστική τους προσφορά στην πατρίδα, τη διαγενειακή τους συμμετοχή στον πόλεμο. Είναι η κάθε Δέσπω: <<που κάνει πόλεμο με κόρες, νύφες κι' αγγόνια>>.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι: Τι ήταν αυτό που, μετά από 400 χρόνια βίου κάτω από το καθεστώς της Οθωμανικής κυριαρχίας, έκανε τον ελληνικό λαό

να ξεσηκωθεί κατά συντονισμένο τρόπο; Τι αναπτέρωσε τις ελπίδες του και προετοίμασε τις συνειδήσεις του; Για να απαντήσει κανείς στο ερώτημα οφείλει συνοπτικά να δει τι προηγήθηκε του 21.

Στην 50ετία 1770-1820 σημειώνονται κοσμοιστορικές αλλαγές, παρατηρούνται κοινωνικές ανακατατάξεις, πολιτικές ανατροπές, ιδεολογικοί αναπροσδιορισμοί και πνευματικές διεργασίες, η κορύφωση των οποίων οδήγησε τους λαούς σε εθνοαπελευθερωτικά οράματα και κινήματα.

Το κίνημα του Διαφωτισμού, με αρχηγέτη τον Kant και την κατηγορική προσταγή του << Sapere Aude>>, σηματοδότησε την απαρχή της κυριαρχίας του ανθρώπου πάνω στον εαυτό του με κριτήριο τον << Ορθό Λόγο>>(ratio) έθεσε σε κίνηση τις διαδικασίες εξορθολογισμού της ζωής απελευθέρωσε τη σκέψη από τις δουλειές του παρελθόντος. Το πολιτικό τέκνο του Διαφωτισμού, η Γαλλική Επανάσταση με το τρίπτυχο των ιδεών της: ελευθερία- ισότητα- αδελφοσύνη, συνεπή-

ρε τις ψυχές και συνέγειρε τα πνεύματα των απανταχού σκλαβωμένων και καταπιεσμένων. Με την ωστική δύναμη των οικουμενικών ιδεών της, συντάρραξε τον κόσμο, κλόνησε συθέμελα τις παλιές αξιολογικές ιεραρχήσεις και εξουσιαστικές εντάξεις, τα θεμέλια των μαξιμαλιστικών πολυεθνικών σχηματισμών, των αυτοκρατοριών, της Αυστροουγγρικής και της Οθωμανικής.

Με τις ιδέες της, η Γαλλική Επανάσταση έδωσε ιστορικό ρόλο στους λαούς, έγινε φορέας της ιδέας του Έθνους(nation), αποτέλεσε παράδειγμα πραγμάτωσης ενός ελεύθερου κοινωνικού και πολιτικού δέοντος στο σύμπαν του κοινωνικού όντος, με τη δημιουργία ενός νέου και αυτοκαθοριζόμενου ανθρωπότυπου, του αστού-πολίτη(bourgeois).

Επειδή οι μεγάλες ιδέες είναι ηχηρές, ταξιδεύουν στον χώρο και τον χρόνο, επηρεάζουν και ανασηματολογούνται, αποκτούν διαλεκτική σχέση με τα αιτήματα της εποχής, τα αισθήματα των ανθρώπων και τις διεκδικήσεις των λαών.

Οι ιδέες της ελευθερίας και της ισότητας ως περιεχόμενο της δημοκρατίας, λόγω της επιδραστικότητάς τους ξεσήκωσαν τις συνειδήσεις, έγιναν όχημα εξυπηρέτησης συλλογικών επιδιώξεων και ατομικών αναγκών, βρήκαν πρόσφορο έδαφος στους κατακτημένους έλληνες, επιτάχυναν τις ιστορικές εξελίξεις και όπως έλεγε ο Θ. Κολοκοτρώνης: << Η Γαλλική Επανάσταση μας άνοιξε τα μάτια, την αισθανθήκαμε ωσάν τη σάλπιγγα της Αποκάλυψης>>.

Η συμμετοχή των γυναικών στον εθνοαπελευθερωτικό αγώνα είναι δηλωτική ότι η Γαλλική επανάσταση με τα σήματα << ελευθερία και δικαιοσύνη>> που εξέπεμπε <<τους άνοιξε τα μάτια >>, τους διεύρυνε την συνείδηση. Το φλογερό τους πάθος, για ελευθερία, η έμφυτη ανάγκη τους για δικαιοσύνη τις οδήγησε, να υπερβούν τις εθνο-τοπικές τους συντεταγμένες, τη θέση που κατείχαν και τους ρόλους που διαδραμάτιζαν στο σύστημα σχέσεων της παραδοσιακής τους κοινότητας, να αναχθούν από το τοπικό στο εθνικό.

Ο αγώνας για ελευθερία δεν μπορεί να είναι ανεξάρτητος από την επιδίωξη για ισότητα και δικαιοσύνη. Το ότι κάποιοι ή κάποιες έχουν ανακτήσει, την ελευθερία τους δεν σημαίνει ότι είναι ελεύθεροι από νομικά, πολιτικά κι' άλλα εμπόδια. Αυτό ίσχυε για τις γυναίκες. Μόνο μέσα από τη συσχέτιση ισότητας και δικαιοσύνης όπως αυτή εκφράζεται στην ατομική και συλλογική πράξη, ενσωματώνεται και αποτυπώνεται στους θεσμούς της Πολιτείας, μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι άνδρες και γυναίκες, αδιακρίτως, έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ιδέες υποχρεώσεις, ότι απολαμβάνουν εξίσου τις ίδιες ηθικές και υλικές αμοιβές για τις πράξεις τους προς την πατρίδα τους. Αυτό δεν συνέβη με τις γυναίκες του 21, μετά τη νικηφόρα έκβαση του αγώνα για εθνική ανεξαρτησία και την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους .

Η συμμετοχή των γυναικών στον Εθνικό Σηκωμό και η συμβολή τους στην ευόδωση του Εθνοαπελευθερωτικού Αγώνα, ipso jure, τις νομιμοποιούσε να αξιώνουν από την πολιτεία ισότιμη και ισόκυρη με τους άνδρες αντιμετώπιση.

Το αίτημα αυτό εξέφρασε, απηχώντας τόσο τις γυναίκες του 21 που βίωσαν την περιφρόνηση, όσο και τον εαυτό της, η πολέμαρχος, η κατασυκοφαντημένη, η καταδιωγμένη, από την ανδροκεντρική εξουσία, η οποία μεταξύ άλλων της απαγόρευσε να λάβει τον λόγο στην Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας, η περιπεσούσα σε απόλυτη ένδεια- συνέπεια του ότι διέθεσε όλη την περιουσία της στις ανάγκες του αγώνα- η τραγική φιγούρα του 21, η ηρωίδα Μαντώ Μαυρογένους.

Σε επιστολή της στον Όθωνα, την οποία παραθέτει στο βιβλίο της η Κατούφα, διαμαρτύρεται για τη συμπεριφορά της εξουσίας λέγοντας << (Η Γραμματεία) ως δια της ως άνω μνησθείσης διαταγή της δεν εγκρίνει να έμβω εις τα δικαιώματα των αξιωματικών στρατού, ως να ήσαν άλλης φύσεως αι προς την πατρίδα εκδουλεύσεις μου από τας εκδουλεύσεις των άλλων αξιωματικών και ως εάν το έθνος εις τας προκηρύξεις και θεσπίσματα του να έκαμε ποτέ διάκρισιν μεταξύ των ανδρών και γυναικών των στρατιωτικών υπηρετησάντων την Πατρίδα ή άλλως πως θυσιασθέντων υπερ αυτής..... Δια να μην ευρίσκομαι μόνον εγώ παραπεταμένη μεταξύ των αγωνιστών της Πατρίδος>> (υπογραμμίσεις δικές μας).

Τα λόγια της φλογερής πατριώτισσας Μαυρογένους, της στρατολόγου, της συντάκτριας των επιστολών προς τις γυναίκες της Γαλλίας και της Αγγλίας, θυμίζουν τηρουμένων των αναλογιών, αυτά της μαρτυρικής Γαλλίδας αγωνίστριας των δικαιωμάτων των γυναικών Olympe de Gouges(Ολυμπία ντε Γκουζ) που έλεγε: << Εφόσον η γυναίκα έχει το δικαίωμα να ανεβαίνει στη λαιμητόμο, θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ανεβαίνει στο βήμα της Βουλής).

Τραγικές υπάρξεις<< οι θυγατέρες της ελευθερίας>>(Filles de la liberte) διεκδίκησαν εξ ονόματος των γυναικών τη συμπερίληψη τους στο νομικό-πολιτικό καθεστώς της νεωτερικότητάς του Εθνους-Κράτους, στη δημιουργία του οποίου συνέβαλαν. Οι αγωνιζόμενες γυναίκες με το έμπρακτο παράδειγμα τους έδειξαν ότι οι έμφυλες ταυτότητες δεν αποτελούν ουσιοκρατικά δεδομένα αλλά κοινωνικο-πολιτισμικές κατασκευές και η διαιώνισή τους παραπέμπει σε σχέσεις εξουσίας.

Η συμμετοχή τους στις διαδικασίες ανατροπής του Οθωμανικού εξουσιαστικού καθεστώτος, τις ανέδειξε σε πολιτικά δρώντα υποκείμενα και πολιτική με την ευρεία του όρου έννοια είναι μία δυναμική σχέση περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων ένα πολύπλοκο πλέγμα σχέσεων και κοινωνικών διεργασιών.

Η Κατούφα με το πόνημα της άνοιξε σχισμές στην ιστορία, φώτισε με άπλετο φως τα πρόσωπα του δράματος, τα πρόσωπα των γυναικών του 21, τα έφερε στο προσκήνιο, έσπασε τη σιγή των αιώνων θυμίζοντας, τα λόγια του ποιητή:

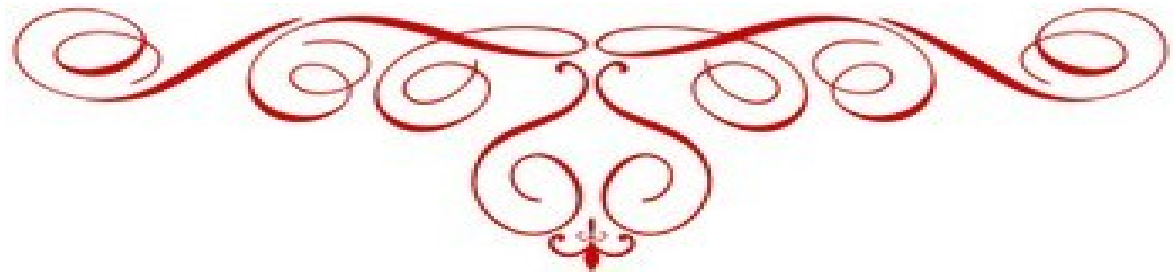
<< Κι' ακόμα ξέρω

Πως σε τούτη τη Σιγή
Χρωστώ να προχωρήσω.....
Για να δω το πρόσωπο του Κόσμου
Όλου του Κόσμου από την αρχή!
Το πρόσωπο όλων των πλασμάτων
Όλων των λαών, όλων των αιώνων από την αρχή>>

Α. Σικελιανός

Οι σιωπές σαν λέξεις που δεν ειπώθηκαν, έγιναν φωνές, έδωσαν στα φωνήεντα ταυτότητα και στο << όλον>> των ανθρώπων εστιακό βάθος.

Ο εορτασμός των 200 χρόνων ως επιστροφή στο χρόνο είναι μία εκ νέου αποτίμηση της ιστορικής πραγματικότητας, ένα φανέρωμα μιας αναπαλλοτρίωτης αλήθειας.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
Ομοσπονδία Γυναικείων Σωματείων
ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
Γραφεία: Βουλής 38, 10557, ΑΘΗΝΑ
Τηλ/FAX: 210 32 27 609
www.ncgw.org e-mail: ese-ncgw@ncgw.org